

Protokoll 2/2020

fört vid Östermalms Stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 13 februari 2020 kl. 18:00-21:15,
Östermalmsskolans aula

Ledamöter

Andrea Hedin (M) Ordförande
Birgit Marklund Beijer (S) Vice ordförande
Annika Elmlund (M)
Henrik Lundquist (M)
Magnus Granat (M)
Mats Hasselgren (L)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Caroline Blomberg (C)
Rudolf Sjöstrand (S)
Berit Nyberg (S)
Jaime Barrios (V)
Marion Sundqvist (V)
Göran Ek (SD)

Ersättare

Henrika Skott (M)
Christina Huss (M)
Amelie Langby (M)
Stefan Swärd (KD)
Fredrik Boeke (S)
Sanna Eliasson (S)
Emil Bustos (S)
Catharina Gabrielsson (V)

Övriga närvarande

Jessica Alfredsson Tjänsteman
Carolina Bjurling Tjänsteman
Vasiliky Creutz Tjänsteman
Sarah Johansson Nämndsekreterare
Ulrika Josephson Westberg Tjänsteman
Christina Klang Stadsdelsdirektör
Roger Melroth Tjänsteman
Jan Rönnberg Tjänsteman
Jens Vesterlund Tjänsteman
Madeleine Widerström Tjänsteman
Marianne Wikander Tjänsteman

Justerare

Birgit Marklund Beijer

Datum för justering

Paragraf §6

Sekreterare Sarah Johansson

§ 6**Föreningsstöd period 1, år 2020.**

Anmälan om jäv

Fredrik Boeke (S) anmäler jäv och lämnar rummet.

ÖST 2019/697

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens revidering av de lokala reglerna för föreningsstöd
2. Nämnden godkänner förvaltningens fördelning av föreningsstöd ansökningsperiod 1, 2020.
3. Nämnden godkänner förvaltningens förslag om återbetalning för föreningen Barn med funktionshinder i Sverige.

Sammanfattning av ärendet

I detta ärende lämnas förslag på hur föreningsstöd för ansökningsperiod 1, 2020 ska fördelas, en mindre revidering av de lokala reglerna för föreningsstöd och förslag om återbetalning av stöd.

I bedömningarna av föreningarnas ansökningar utgår förvaltningen från Lokala regler för föreningsstöd. För 2020 prioriteras ideella föreningar vars verksamhet bidrar till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för barn, personer med funktionsnedsättning, hbtq-ungdomar, nyanlända och äldre samt föreningar som tillhandahåller lokaler eller erbjuder kulturell verksamhet.

Yrkande

Birgit Marklund Beijer (S) m.fl. yrkar att stadsdelsnämnden delvis godkänner förvaltningens förslag. Samt att bevilja Stora Skuggans 4 H-gård 400 000 kronor, att bevilja Földravandrarna 220 000 kronor, att bevilja Östermalms föreningsråd 200 000 kronor och att bevilja HIND, Hjorthagens Intresseföreningen i Norra Djurgårdsstaden, 6 500 kr.

Jaime Barrios (V) m.fl. yrkar att stadsdelsnämnden delvis godkänner förvaltningens förslag. Samt att bevilja Stora Skuggans 4 H-gård 500 000 kronor, att bevilja Östermalms föreningsråd 200 000 kronor och att bevilja Stockholm Maker space 100 000 kronor.

Göran Ek (SD) yrkar att stadsdelsnämnden delvis godkänner förvaltningens förslag. Samt att föreningsbidraget till Stora Skuggans 4H-gård höjs till tidigare nivå om 400 000 kr, att avslå förvaltningens förslag till föreningsstöd om 150 000 kronor för

föräldravandrarna och att bevilja summan om 50 000 kronor samt redovisning av föräldravandrarernas kostnader för att erhålla ett högre belopp grundat på dokumenterat underlag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde först de tre yrkanden mot varandra, först från Birgit Marklund Beijer (S) m.fl mot yrkandet från Jaime Barrios (V) m.fl. sedan Birgit Marklund Beijer (S) m.fl yrkande mot Göran Ek (SD) yrkande. Därefter ställde ordföranden förvaltningens förslag till beslut mot yrkandet från Birgit Marklund Beijer (S) m.fl. och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Birgit Marklund Beijer (S) m.fl. reserverar sig mot beslutet och lämnar uttalande enligt följande:

Det breda och engagerade föreningslivet är en fantastisk tillgång för Östermalm. Många ideella föreningar gör ett utmärkt jobb och stora samhällsnyttiga insatser i stadsdelen, bidrar till god livskvalitet och ett rikare samhällsliv. Socialdemokraterna föreslår 246 500 kronor ytterligare i föreningsstöd jämfört med majoriteten. Detta låter sig göras eftersom vi föreslog en större tilldelning till barn, kultur och fritid.

Stora Skuggans 4H-gård

I en storstad som Stockholm och för innerstaden är Stora Skuggans 4H-gård en viktig verksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Uppföljningen visar också att verksamheten med tusentals besökare och många aktiviteter är mycket omfattande. Den är så viktig att Östermalms stadsdelsnämnd borde ha kunnat bidra med samma belopp som beviljats tidigare år, dvs 400 000 kr.

Föräldravandrarna

Föräldravandrarna på Östermalm gör en fantastisk insats för att fånga upp otrygga ungdomar. Verksamheten har också skapat ett gott samarbete mellan föräldrar och unga i stadsdelen.

Nattvandringarna har fört med sig en bättre förståelse och kunskap kring våra ungdomars uteliv. De bidrar också till att stävja ungdomars alkoholkonsumtion som på Östermalm är bland de högsta i staden. Genom att finnas där ungdomarna är har de lyckats avstyra incidenter som kunde ha slutat mycket illa. Som tidigare år föreslår vi 220 000 kronor.

Östermalms föreningsråd

Östermalms föreningsråd som hyr ut lokaler till föreningar är den enda mötesplats på Östermalm som hyr ut till rimliga priser. Vi anser att det sökta bidraget på 200 000 kronor ska beviljas.

HIND Hjorthagens intresseförening i Norra Djurgårdsstaden HIND, som nekas bidrag är en viktig förening för i Norra Djurgårdsstaden anser vi falla inom ramen för att bevilja stöd. Vi anser att samma belopp som tidigare år - 6 500 kr - beviljas till föreningen.

Pensionärsföreningar

Pensionärsföreningarna fyller en mycket viktig funktion i vår stadsdel. Dessa föreningar ska kunna ha bra lokaler till sin verksamhet för samlingar och nöjen. Föreningarna ska också ha möjlighet att utvecklas. Det är därför viktigt att föreningarna genom fortsatt bidrag ges möjlighet till aktiviteter och engagemang.

Jaime Barrios (V) m.fl. reserverar sig mot beslutet och lämnar uttalande enligt följande:

Föreningsstödet utgör en direkt kanal mellan stadsdelsnämnden och det lokala civilsamhället, mellan folkvalda politiker och medborgare. Stödets storlek, annonsering och fördelning skickar viktiga signaler till allmänheten och bidrar till att stärka, eller urholka, tilltron till demokratin. Förvaltningens förslag till beslut och bedömningsunderlag visar på en skärande diskrepans mellan de förväntningar som skapats (genom annonsering, medborgardialog m.m.) och det faktiska utfallet. Många ideella föreningar är beroende av stödet och lägger ner ett stort arbete på ansökan som många gånger endast resulterar i kaffepengar. Vänsterpartiet menar att totalbeloppet 1,5 Mkr är för lågt, inte minst ställt mot det prognoserade överskottet på drygt 39 Mkr. Beloppet bör höjas för att skapa en bättre balans mellan existerande resurser och faktiska behov. Minimibeloppet för beviljade bidrag bör inte understiga 10000 kr, och de föreningar som anses göra ett viktigt arbete ska få det stöd de behöver. Vänsterpartiet föreslår en justering av bidragens belopp och fördelning med följande prioriteringar:

Stora Skuggans 4H-gård

Stora Skuggans 4H-gård bedriver en viktig verksamhet för en bred allmänhet. Uppföljningen visar att verksamheten med tusentals besökare och många aktiviteter är mycket omfattande. I en samtid präglad av tilltagande digitalisering och vidgade klyftor mellan stad och land är 4H-gården en viktig resurs för en växande storstad. På ett direkt och tillgängligt sätt bidrar verksamheten till att öka kunskapen om de komplexa ekologiska sammanhang som människan är en del och beroende av, vilket i nuvarande klimatnödläge har ett stort pedagogiskt värde. Vänsterpartiet anser att Östermalms stadsdelsnämnd borde bidra med ett fast belopp per år à 500.000 kr för att säkerställa verksamheten.

Östermalms föreningsråd

Östermalms föreningsråd som hyr ut lokaler till föreningar är den enda mötesplats på Östermalm som hyr ut till rimliga priser. Vi anser att det sökta bidraget bör vara 200 000 kronor.

Stockholms Maker space

Verksamheten är en del av en internationell rörelse som verkar på ideell basis för ett icke-kommersiellt återbruk av vardagsmaterial, delade resurser, och fritt skapande. Genom att tillhandahålla utrymmen, kunskap, metoder och redskap riktar sig verksamheten till människor i alla åldrar och utgör en plats för gemenskap över generationsgränserna. Vänsterpartiet anser att som kollektiv verkstad är Maker space en viktig resurs för Östermalm. Förutom att aktivt medverka i omställningen till ett mer hållbart samhälle –

där vi återanvänder, lånar och lagar snarare än köper nytt – är verksamheten viktig ur ett socialt och kulturellt hänseende. Förvaltningens avslag på grundval av att föreningen i dagsläget saknar lokal på Östermalm utgör ett Moment 22-resonmang, eftersom man söker stöd just för att kunna skaffa en lokal. Bidraget borde kunna villkoras så att det återbetalas i det fall verksamheten flyttar utanför stadsdelen.

Göran Ek (SD) reserverar sig mot beslutet och lämnar uttalande enligt följande:

Föräldrarvandrarerna

Föreningen ansöker om stöd främst för arvodering.

Arbetsuppgifterna som arvoderas innefattar: schemaläggning, kontakt med föräldrar, marknadsföring, besök och information på skolor, deltagande i samverkans- och nätverksmöten samt att mota upp föräldrarvandrare i Humlanhuset. Därutöver ska stödet användas till anordnande av temakvällar med kostnader som fika och föredragshållare. Ansökt belopp: 222 999 kronor Förslag till beviljat belopp: 150 000 kronor Förvaltningens bedömning Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att bidra till nämndens preventionsarbete. Både ungdoms- och trygghetsfrågor är prioriterade områden i nämndens verksamhetsplan. Enligt Stockholms stads budget 2020 ska nämnden "uppmuntra för att fler nattvandrande föräldrar ska arbeta för att skapa trygghet, samt utveckla samordning med fältassistenter". Utöver ekonomiskt stöd tillhandahåller Östermalms stadsdelsnämnd även kostnadsfria lokaler i Humlanhuset, som föreningen nyttjar. Da föreningens huvudsyfte ar föräldravandring som ideell verksamhet vilket inte genererar några kostnader anser Sverigedemokraterna att begäran om medel ar för högt ställda i förhållande till föreningens ödvändiga behov för att genomföra verksamheten. Därutöver anser vi inte heller att nödvändig dokumentation har presenterats för att styrka ostnadsnivån.

Stora Skuggans 4H-gård

Frågan om föreningsbidrag till Stora Skuggans 4H-gård aktualiseras när representanter från gården kom till nämndmötet den 24 oktober 2019 för att rotestera mot den beslutade minskningen av föreningsbidrag till deras verksamhet för 2019. När beslutet om reducering av föreningsbidrag till 4H-gården togs i februari 2019 röstade sverigedemokraterna, p.g.a. bristande insyn och kunskap, på majoritetens förslag om att minska bidraget till 4H-gården. Detta var Sverigedemokraternas andra nämndsammanträde någonsin i Östermalms Stadsdelsnämnd och ledamöterna var vid tidpunkten ej insatta i verksamheten. Sverigedemokraternas inställning i frågan om föreningsbidrag och särskilt beträffande bidrag till den i sammanhanget mycket speciella verksamheten vid Stora Skuggans 4H-gård ar att föreningsbidragen måste vara kontinuerliga i storlek. Om en verksamhet inte förändras i någon större omfattning så måste en förening kunna räkna med ungefär samma bidrag från år till år. Detta gäller särskilt avseende den typ av verksamhet som bedrivs på

Stora Skuggans 4H-gård, innefattande sådant som djurhållning och ungdomsverksamhet vilket kräver kontinuitet och möjligheten till långsiktig planering. Vi anser inte att det är nämndens skyldighet att svara för föreningens fortlevnad, utan endast ge ett bidrag därför att verksamheten anses vara viktig för stadsdelen. En insyn i en föreningens ekonomi krävs dock för att möjliggöra en rimlighetsbedömning när beslut om bidrag eller förändring av storlek på bidrag ska beslutas. Detta är aktuellt främst vid bidrag av större storlek. Sverigedemokraterna föreslår därför att föreningsbidraget till Stora Skuggans 4H-gård skall återställas till den nivå som var för år 2018 vilket innebär ett bidrag motsvarande 400 000 kr.

Handlingar i ärendet

- ÖST 2019/697-4 Revidering av Lokala regler för föreningsstöd och fördelning av föreningsstöd period 1, år 2020
- ÖST 2019/697-5 Bilaga 01 Lokala regler för föreningsstöd
- ÖST 2019/697-6 Bilaga 02 Redogörelse och bedömningsgrunder period 1, år 2020
- ÖST 2019/697-7 Bilaga 03 Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället vägledning för handläggare SOU 201935

Handläggare
Alice Ring
Telefon: 0850810019

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2020-02-13

Fördelning av föreningsstöd ansökningsperiod 1, 2020 och revidering av lokala regler för föreningsstöd

Förslag till beslut

1. Revidering av lokala regler för föreningsstöd godkänns.
2. Fördelning av föreningsstöd ansökningsperiod 1, 2020 godkänns.
3. Föreningen Barn med funktionshinder i Sverige ska återbetala 5320 kr.

Sammanfattning

I detta ärende lämnas förslag på hur föreningsstöd för ansökningsperiod 1, 2020 ska fördelas. Ärendet innehåller även en mindre revidering av de lokala reglerna för föreningsstöd och förslag om återbetalning av stöd.

I bedömningarna av föreningarnas ansökningar utgår förvaltningen från Lokala regler för föreningsstöd. För 2020 prioriteras ideella föreningar vars verksamhet bidrar till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för barn, personer med funktionsnedsättning, hbtq-ungdomar, nyanlända och äldre samt föreningar som tillhandahåller lokaler och erbjuder kulturell verksamhet.

Totalt finns 1 500 000 kronor i budget för föreningsstöd verksamhetsåret 2020. Detta ska fördelas på föreningsstöd, kostnader för marknadsföring och hyreskostnaden för Skogvaktargatan 11. Förvaltningen föreslår att 1 213 100 kronor avsätts för ansökningsperiod 1, 31 900 kronor för ansökningsperiod 2, 20 000 kronor för marknadsföring och 235 000 kronor för hyreskostnaden för Skogvaktargatan 11.

Bakgrund

Av *Reglemente för stadsdelsnämnderna* (KFS 2019:20) framgår att ”Stadsdelsnämnden har inom sitt område hand om: bidragsgivning till föreningar med utpräglat lokal verksamhet och kontakter med lokalt bedriven föreningsverksamhet”.

Östermalms stadsdelsnämnd ger stöd till ideella föreningar med verksamhet och aktiviteter inom stadsdelsområdet. Syftet är att uppmuntra och stödja stadsdelsområdets invånare att i organiserade former påverka och engagera sig ideellt genom social eller kulturell verksamhet.

Marknadsföring

Marknadsföring av möjligheten att söka föreningsstöd från Östermalms stadsdelsnämnd har skett genom annonsering i lokaltidning, affischering och spridning av informationsfoldrar, via egen webbsida (stockholm.se/ostermalm/fs), via information till pensionärsrådet, rådet för funktionshinderfrågor och ungdomsrådet, studieförbund, bibliotek och andra träffpunkter samt genom kontakt med de föreningar som tidigare beviljats stöd. Förvaltningen har även bjudit in till öppet hus om föreningsstöd den 30 oktober 2019, för att besvara frågor och ge stöd till föreningar i ansökan och redovisning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen.

Ärendet

Det här ärendet avser ansökningsperiod 1 2020, en mindre revidering av de lokala reglerna för föreningsstöd och återbetalning av stöd.

I bilaga 1 *Lokala regler för föreningsstöd* beskrivs grundläggande krav och bedömningsgrunder för fördelning av föreningsstöd.

I bilaga 2 *Redogörelse och bedömningsgrunder, föreningsstöd period 1 2020* sammanfattas föreningarnas ansökningar och förvaltningens motiveringar utifrån bedömningsgrunderna.

Ansökan om stöd

Ideella föreningar har under perioden 21 oktober till 21 november 2019 haft möjlighet att ansöka om verksamhetsstöd och aktivitetsstöd för verksamhet 2020. De som beviljats föreningsstöd för 2019 har samtidigt redovisat sin verksamhet 2019. Totalt har 20 föreningar ansökt om föreningsstöd. Av dessa är det tre föreningar som ansöker om föreningsstöd från Östermalms stadsdelsnämnd för

första gången. En förening har återredovisat men valt att inte komma in med någon ny ansökan. Tre föreningar har valt att återlämna 2019 års beviljade stöd.

Budget för fördelning av föreningsstöd

Totalt har stadsdelsnämnden 1 500 000 kronor i budget för föreningsstöd. Detta ska fördelas på föreningsstöd, kostnader för marknadsföring och hyreskostnader för Skogvaktargatan 11. För ansökningsperiod 1 föreslås 1 213 100 kronor avsättas och för period 2, 31 900 kronor. Anledningen till skillnaden i budget mellan ansökningsperioderna är att ansökningsperiod 1 innefattar både verksamhetsstöd och aktivitetsstöd, medan ansökningsperiod 2 endast innefattar aktivitetsstöd. För marknadsföring föreslås 20 000 kronor avsättas och hyreskostnaden för Skogvaktargatan 11 är 235 000 kronor.

Tillsammans har de ansökande föreningarna ansökt om 2 465 000 kronor under ansökningsperiod 1.

Prioriteringar 2020

I bedömningen av föreningarnas ansökningar utgår förvaltningen från åtta bedömningsgrunder enligt Lokala regler för föreningsstöd. Bland annat bedömer förvaltningen i vilken mån föreningarnas verksamheter kompletterar nämndens kärnverksamheter och hur de bidrar till att stödja prioriterade mål och utvecklingsområden i nämndens verksamhetsplan.

För 2020 prioriteras ideella föreningar vars verksamhet bidrar till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för barn, personer med funktionsnedsättning, hbtq-ungdomar, nyanlända och äldre samt föreningar som tillhandahåller lokaler och eller erbjuder kulturverksamhet.

För målgruppen barn och ungdomar ska nämnden bland annat, verka för att barn och unga har en meningsfull fritid, tillgång till trygga och jämställda mötesplatser samt stödja nattvandrande föräldrar i deras arbete att skapa trygghet. Därför har förvaltningen prioriterat stöd till Hjorthagens Ungdomsgård, Stora Skuggans 4H-gård, Föräldravandring på Östermalm och Friluftsförbundet Stockholms lokalavdelning.

Östermalms stadsdelsförvaltning
Stab

Karlavägen 104
Box 24 156
10451 Stockholm
Växel 08-50810000
Fax
ostermalm@stockholm.se
stockholm.se

För målgruppen personer med funktionsnedsättning ska nämnden bland annat tillhandahålla fritids- och mötesplatser som är inbjudande och erbjuder delaktighet, samarbeta med organisationer och föreningar som arbetar med funktionsnedsättnings- och

tillgänglighetsfrågor. Därför har förvaltningen prioriterat stöd till RSMH Carpe Diem Östermalm-Lidingö och Stora Skuggans 4H-gård.

För målgruppen äldre ska nämnden bland annat motverka social isolering och ensamhet, möjliggöra för äldre att ha en vardag med hög livskvalitet genom att exempelvis erbjuda utevistelse, sociala aktiviteter, mötesplatser och kulturupplevelser. Därför har förvaltningen prioriterat stöd till PRO- och SPF-föreningarna, SPF väntjänst på Östermalm, Dansträffen och Fältöverstens bridgeklubb.

Enligt 5§ i *Reglemente för stadsdelsnämnderna* (KFS 2019:20) framgår även att stadsdelsnämnden inom sitt område har hand om ”upplåtelse av allmänna samlingslokaler”. Därför har förvaltningen prioriterat stöd till Östermalms föreningsråd, Folkkulturcentrum och C.off. Dessa föreningar bidrar till att stärka föreningslivet, både genom uthyrning av lokaler och genom sin kulturella verksamhet. De skapar förutsättningar för möten och aktiviteter för föreningslivet och allmänheten på Östermalm. Förvaltningen väger även in föreningarnas geografiska placering då de tillsammans erbjuder närhet och tillgång till kultur och föreningslokaler i olika områden på Östermalm.

Jämställdhets- och målgruppanalys

Nedan redovisas för vilka målgrupper som förväntas nås av det fördelade stödet. I föreningarnas ansökningar ska de uppge antal medlemmar och uppskattat antal deltagare, samt deras ålder och kön. Förvaltningen beaktar i första hand antalet deltagare, då antal medlemmar inte säger lika mycket om hur många som faktiskt tar del av föreningens verksamhet. Många föreningar har en öppen och utåtriktad verksamhet och når därför betydligt fler personer än sina medlemmar.

Av föreningarnas ansökningar framgår att det största antalet deltagare är 65 år och äldre. Inom denna åldersgrupp samt åldersgruppen 26-64 år är det fler kvinnor än män som deltar, framförallt i seniorföreningarnas verksamheter, men även inom Folkkulturcentrum, C.off, Föräldravandrarna, Stora Skuggan och SPF väntjänst. Förvaltningen ser positivt på det stora deltagandet men ser samtidigt ett behov av ett ökat manligt deltagande inom dessa åldersgrupper. I åldern 0-25 år förutspår berörda föreningar däremot närmast en jämn könsfördelning.

Demokratiska värderingar

Av Stockholms stads budget 2020 framgår det att ideella föreningar aktivt ska arbeta för att motverka all form av diskriminering, mobbing, kränkande behandling och kriminell verksamhet. Föreningar med odemokratiska värderingar eller kopplingar till våldsbejakande extremism ska inte få något stöd, vilket ska säkras genom en god uppföljning.

För att säkerställa att allmänna medel går till föreningar vars verksamhet är förenlig med samhällets grundläggande värderingar tillsatte regeringen 2018 *Demokrativillkorsutredningen*. Utredningen tog i juni 2019, som en del av uppdraget, fram en vägledning för handläggare kallad *Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället*.

I bedömningen av inkomna ansökningar för 2020 har förvaltningen utgått från denna vägledning. Det arbetssätt vägledningen föreskriver är snarlikt det som förvaltningen tidigare tillämpat. En skillnad är dock att det stadgekrav som Östermalms stadsdelsnämnd sedan 2017 ställt på ansökande föreningar inte finns med i regeringens vägledning.

Enligt Lokala regler för föreningsstöd ska det av den ansökande föreningens stadgar bland annat framgå att föreningen stödjer demokratin som samhällssystemen, verkar för jämställdhet och tar avstånd från våldsbejakande uttryck och åsikter. Detta stadgekrav tillkom 2017 utifrån stadsledningskontorets Checklista/stöd för hantering av ansökan om föreningsbidrag till ideella föreningar. Stadgekravet har inte antagits av stadens övriga föreningsstödjande nämnder. Det rekommenderas alltså heller inte i regeringens vägledning, som istället innehåller andra kontroller av föreningens demokratiska värderingar. För att harmonisera med övriga riket och staden föreslår förvaltningen att Lokala reglerna för föreningsstöd revideras genom att stadgekravet utgår.

Återbetalning av stöd

Föreningarna Mossutställningar och Hälsofrämjandet Stockholm har under 2019 återbetalat beviljade stöd. Mossutställningar har återbetalat 25 000 kronor, då aktiviteten flyttades utanför stadsdelsområdet och därmed inte uppfyller de grundläggande kraven för föreningsstödet. Hälsofrämjandet Stockholm återbetalade 5 000 kronor med hänvisning till att beloppet var för lågt för att genomföra planerad verksamhet.

Föreningen Barn med funktionshinder i Sverige har under 2019 beviljats 15 000 kronor i föreningsstöd. Föreningen har under året inte genomfört planerad verksamhet. En del av det beviljade föreningsstödet har dock nyttjats till hyra av lokaler som inte använts. Föreningen har 2019 återbetalat de 9 680 kronor som inte nyttjats. Förvaltningen gör bedömningen att föreningen även bör återbetala resterande summa. Se även bilaga 2 *Redogörelse och bedömningsgrunder period 1, 2020*.

Synpunkter och förslag

Revidering av "Lokala regler för föreningsstöd"

Under grundläggande krav tas formuleringen om stadskrav bort i punkt nummer tre. Ny lydelse blir:

"Föreningen arbetar utifrån demokratiska principer, stödjer demokratin som samhällssystem, verkar för jämställdhet, mångfald, alla människors lika värde och likabehandling i verksamheten samt tar avstånd från våldsbejakande uttryck och åsikter. Om företrädare för föreningen, exempelvis en styrelsemedlem, anställd eller volontär, uttrycker åsikter i strid med ovan ska föreningen omgående uppmana personen ifråga att lämna sitt uppdrag. Föreningen ska inte heller samverka med, eller anlita, organisationer eller personer som uttrycker åsikter i strid med ovan."

Föreningar som föreslås beviljas föreningsstöd

Nedan följer förvaltningens förslag om fördelning av föreningsstöd. Användningen av stödet ska vara uppföljningsbart och samtliga föreningar ska på ett tydligt sätt, vid årets slut, kunna redovisa hur de använt stödet.

C.off

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 70 000 kronor.

Dansträffen

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 3 600 kronor.

Folkkulturcentrum

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 80 000 kronor.

Friluftsförbundet Stockholms lokalavdelning

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 7 000 kronor.

Fältöverstens Bridgeklubb

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 4 200 kronor.

Föräldravandring på Östermalm

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 150 000 kronor.

Hjorthagens ungdomsgård

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 270 000 kronor.

PRO Östermalm

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 15 000 kronor.

RSMH Carpe Diem Östermalm-Lidingö

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 25 000 kronor.

SPF Seniorerna Gärdet Djurgården

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 18 000 kronor.

SPF Seniorerna Engelbrekt

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 11 500 kronor.

SPF Seniorerna Hedvig Eleonora

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 9 800 kronor.

SPF Seniorerna Karlaplan

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 19 000 kronor.

SPF Väntjänst på Östermalm

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 100 000 kronor.

Stora Skuggans 4H-gård

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 250 000 kronor.

Östermalms föreningsråd

Föreningen beviljas verksamhetsstöd om 180 000 kronor.

Föreningar som inte föreslås beviljas stöd

Följande föreningar föreslås inte beviljas stöd:

- *Dress for Success Stockholm*
- *HIND, Hjorthagens Intresseförening i Norra Djurgårdsstaden*
- *Johanniterhjälpen i Sverige*
- *Stockholm Makerspace*

Föreningar som föreslås återbetala stöd

Barn med funktionshinder i Sverige

Föreningen ska återbetala det totala beloppet för verksamhetsstöd för 2019 med den kvarstående summan om 5 320 kronor.

Christina Klang
Stadsdelsdirektör

Carolina Bjurling
Avdelningschef

Bilagor

1. Lokala regler för föreningsstöd
2. Redogörelse och bedömningsgrunder period 1, 2020
3. Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället, vägledning för handläggare.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Christina Klang, Stadsdelsdirektör	2020-02-06
Carolina Bjurling, Avdelningschef	2020-02-06

Lokala regler för föreningsstöd

Östermalms stadsdelsnämnd ger stöd till ideella föreningar med verksamhet och aktiviteter inom stadsdelsområdet. Syftet är att uppmuntra och stödja stadsdelsområdets invånare att i organiserade former påverka och engagera sig ideellt i exempelvis socialt eller kulturellt arbete. Med socialt arbete avses verksamhet som kompletterar stadsdelsnämndens verksamheter. Med kulturellt avses nämnden i dessa regler konstnärliga uttryck så som teater, musik, dans, film, konst och litteratur.

Föreningsstöd – två stödformer

Föreningsstödet delas in i ett verksamhetsstöd och ett aktivitetsstöd. Stöd söks för ett år i taget för kommande verksamhet, stöd beviljas alltså inte i efterskott. Både verksamhetsstöd och aktivitetsstöd betraktas av nämnden som stöd till föreningens verksamhet och kan därmed inte vara föreningens huvudsakliga inkomstkälla.

Verksamhetsstöd

Verksamhetsstödet fördelas en gång per år. Förvaltningen utlyser ansökningsdatum. Stödet kan sökas för medlemsaktiviteter, programverksamhet, lokalhyra, arvoden och marknadsföring.

I vissa fall kan nämnden även bevilja stöd till fasta personalkostnader, lokalrenovering, inköp av inventarier samt mat och fika. I ansökan ska föreningen lämna en motivering som tydliggör för föreningens behov.

Aktivitetsstöd

Aktivitetsstödet fördelas två gånger per år. Förvaltningen utlyser ansökningsdatum. Stödet kan sökas för enstaka evenemang som

Östermalms stadsdelsförvaltning

Vill du veta mer?

Kontakta handläggare

på 08-508 10019 eller

foreningsstod.ostermalm@stockholm.se

foreningsservice.stockholm/ostermalm/

främjar sociala kontakter till exempel kulturprogram vid högtider, lokala festivaler, seminarier och föreläsningar med angelägna frågor för stadsdelens invånare. Aktiviteten ska vända sig till fler än föreningens egna medlemmar.

En förening som fått verksamhetsstöd kan inte under det år stödet gäller söka aktivitetsstöd för aktiviteter som hade kunnat planeras och budgeteras i ansökan om verksamhetsstöd.

Grundläggande krav för ansökan

Föreningen ska:

1. Vara en ideell förening

Endast ideella föreningar registrerade med organisationsnummer hos Skatteverket kan beviljas stöd. Föreningen ska ha en styrelse och stadgar antagna av medlemmarna och revisorer som följer god redovisningssed. Föreningen ska ha ett bankgiro- eller postgirokonto registrerat i verksamhetens namn. Den verksamhet som föreningen söker stöd för ska inte ha ett partipolitiskt eller religiöst syfte.

2. Vara förlagd inom Östermalms stadsdelsområde

Verksamhet och aktiviteter ska vara förlagda inom Östermalms stadsdelsområde och i huvudsak riktade till stadsdelsområdets invånare. Föreningar som inte har sitt säte på Östermalm kan söka stöd för den del av föreningens verksamhet som är förlagd inom stadsdelsområdet.

3. Utgå från demokratiska värderingar

Föreningen arbetar utifrån demokratiska principer, stödjer demokratin som samhällssystem, verkar för jämställdhet, mångfald, alla människors lika värde och likabehandling i verksamheten samt tar avstånd från våldsbejakande uttryck och åsikter. Om företrädare för föreningen, exempelvis en styrelsemedlem, anställd eller volontär, uttrycker åsikter i strid med ovan ska föreningen omgående uppmana personen i fråga att lämna sitt uppdrag. Föreningen ska inte heller samverka med, eller anlita, organisationer eller personer som uttrycker åsikter i strid med ovan.

4. Ha en öppen och tillgänglig verksamhet

Verksamheten och aktiviteter ska vara öppna och så långt det är möjligt vara tillgänglig för alla oavsett funktionsvariationer. Aktiviteterna ska medverka till att bryta isolering, vara individstödjande och aktiverande.

5. Arbeta med marknadsföring

Föreningen ska arbeta aktivt uppsökande och marknadsföra sin verksamhet och sina aktiviteter. Detta ska ske via olika kanaler och med god framförhållning för att nå ut både till

Östermalms stadsdelsförvaltning

Vill du veta mer?

Kontakta handläggare
på 08-508 10019 eller
foreningsstod.ostermalm@stockholm.se
foreningsservice.stockholm/ostermalm/

medlemmar och till ickemedlemmar.

6. Ansvara för tillstånd och säkerhet

Föreningen ska ansvara för att ha nödvändiga tillstånd för verksamheten. Det ska även finnas rutiner och utrustning för deltagarnas, omgivningens och verksamhetslokalernas säkerhet, enligt rådande brandföreskrifter.

7. Ta arbetsgivaransvar

Förening som har anställd personal ansvarar för att uppfylla de krav som ställs i egenskap av arbetsgivare.

Ansökan och redovisning

Föreningsstödet söks via Östermalms stadsdelsförvaltnings e-tjänst på foreningsservice.stockholm/ostermalm/

Föreningen ansvarar för att ansökan, inklusive bilagor, redovisning fylls i, i enligt förvaltningens anvisningar och att uppgifterna är korrekta. Ansökan ska vara underskriven av firmatecknare och inlämnad senast det datum som förvaltningen beslutat.

Alla som beviljats stöd ansvarar för att redovisa vad stödet använts till. Även redovisningen görs via e-tjänst på foreningsservice.stockholm/ostermalm/. Det går inte att ansöka eller redovisa på annat sätt.

Ansökningar som saknar redovisning av tidigare beviljade stöd avslås. Avslagna ansökningar anmäls till stadsdelsnämnden.

Alla uppgifter i ansökan och redovisning ska kunna styrkas om förvaltningen begär det. Om föreningen inte uppfyller kraven i dessa regler eller om ansökan eller redovisning är felaktiga eller inte kompletta, kan det leda till att förvaltningen inte handlägger ärendet, stoppar eller återkräver stödet.

Förvaltningen kan begära mindre kompletteringar om ansökan eller redovisningen inte är fullständig. En ofullständig ansökan skickas tillbaka och handläggs inte förrän en eventuell komplettering har kommit in. Om kompletteringen kommit in för sent avslås ansökan.

Under den period som stöd beviljats har förvaltningen rätt att göra avstämningar och kan begära in uppgifter. Stadsdelsförvaltningen kan initiera såväl ekonomisk som verksamhetsmässig revision. Både stadsdelsförvaltningen och revisorerna ska ha tillträde till verksamheten.

Om förutsättningarna för beviljat stöd ändras

Beviljat stöd ska användas till det som föreningen har ansökt om och i enlighet med dessa regler och nämndens beslut.

Östermalms stadsdelsförvaltning

Vill du veta mer?

Kontakta handläggare
på 08-508 10019 eller
foreningsstod.ostermalm@stockholm.se
foreningsservice.stockholm/ostermalm/

Förvaltningen ska omedelbart meddelas om det sker förändringar vad gäller budget, styrelse, stadgar, verksamhet, aktiviteter eller annat som legat till grund för beviljat stöd. För omdisponering av beviljat stöd krävs godkännande från stadsdelsnämnden.

Stöd som inte har använts under det år som ansökan gäller får inte användas för annat ändamål, fonderas, kapitaliseras eller användas kommande år. Stödet ska återbetalas till förvaltningen, om förvaltningen inte skriftligen meddelat annat.

Stöd från flera håll och samarbetspartners

Förvaltningen ser positivt på att föreningar verkar långsiktigt genom att stärka sin verksamhet och ekonomi genom att söka stöd från flera håll, har samverkanspartners och fler inkomstkällor. Det är däremot inte tillåtet att söka stöd från stadsdelsnämnden för något som annan part finansierar eller har lämnat bidrag till. Bidrag från andra parter ska redovisas i ansökan. Även stöd i form av lokaler, utrustning, tryck med mera ska redovisas.

Bedömningsgrunder

Utifrån följande bedömningsgrunder arbetar förvaltningen fram ett förslag om hur stöd ska beviljas eller inte, där följande beaktas:

1. Att föreningen och dess verksamhet eller aktivitet uppfyller detta regelverk.
2. I vilken mån verksamheten är ett komplement till nämndens verksamheter och stödjer prioriterade mål och utvecklingsområden i nämndens verksamhetsplan.
3. I vilken mån förening bedöms ha tillräckliga förutsättningar för att genomföra verksamheten.
4. På vilket sätt föreningen har använt tidigare stöd och vilket resultat de har uppnått.
5. På vilket sätt ansökan står i relation till andra föreningars ansökningar i fråga om kvalité och innehåll för avsedd ansökningsperiod.
6. Att ansökan är rimlig i förhållande till föreningens egna kapital och övriga tillgångar.
7. Föreningens möjlighet att söka stöd från annat håll.
8. Den totala budgeten för föreningsstöd som finns att fördela.

Nämnden kan även besluta att bevilja en del av det sökta beloppet, liksom bevilja medel med förbehåll att föreningen ordnar finansieringen på annat sätt. Varje inkommen ansökan prövas enskilt. Att föreningen har fått stöd från nämnden tidigare är i sig inte skäl för fortsatt stöd.

Östermalms stadsdelsförvaltning

Vill du veta mer?

Kontakta handläggare
på 08-508 10019 eller
foreningsstod.ostermalm@stockholm.se
foreningsservice.stockholm/ostermalm/

Utbetalning

Beviljade medel betalas ut enligt stadsdelsnämndens beslut det datum som stadsdelsförvaltningen meddelar.

Kontakt

Vid frågor om föreningsstöd kan du kontakta handläggare:

E-post: foreningsstod.ostermalm@stockholm.se

Telefon: 08-508 10 019

Webbplats: foreningsservice.stockholm/ostermalm/

Tips!

Bilda en förening

Så här gör ni för att starta en förening.

<http://www.stockholm.se/KulturFritid/foreningsliv/Bilda-forening/>

Andra stöd från Stockholms stad

Stockholms stad har olika typer av stöd till föreningar och organisationer. Här kan du få en överblick över vilka stöd som kan vara relevanta för er förening eller organisation att söka, beroende på vilken typ av verksamhet ni har.

<https://foretagsservice.stockholm/foreningar/>

Studieförbund

Er förening kan även få stöd från studieförbunden som arbetar med studiecirklar, kulturprogram och annan folkbildningsverksamhet.

<http://studieforbunden.se/studieforbund/>

Östermalms stadsdelsförvaltning

Vill du veta mer?

Kontakta handläggare

på 08-508 10019 eller

foreningsstod.ostermalm@stockholm.se

foreningsservice.stockholm/ostermalm/

Redogörelse och bedömningsgrunder period 1, 2020

Redogörelse och bedömningsgrunder period 1, 2020	1
Redogörelsens innehåll	2
Fördelning utifrån bedömningsgrunderna	2
Ansökande föreningar och förvaltningens bedömning	5
Föreningar med verksamhet för barn och ungdomar	5
Friluftsförbundet Stockholms lokalavdelning - ÖST 2019/770.....	5
Föräldravandring på Östermalm – ÖST 2019/836.....	5
Hjorthagens gård – ÖST 2019/827.....	7
Stora Skuggans 4H-gård – ÖST 2019/786.....	8
Föreningar med verksamhet för personer med funktionsnedsättning	9
RSMH Carpe Diem Östermalm–Lidingö – ÖST 2019/735.....	9
Stora Skuggans 4H-gård – ÖST 2019/786.....	10
Föreningar med verksamhet för äldre	10
Dansträffen – ÖST 2019/798.....	10
Fältöverstens Bridgeklubb Torsdagsbridgen – ÖST 2019/770.....	11
PRO Östermalm – ÖST 2019/800.....	12
SPF Seniorerna Engelbrekt – ÖST 2019/819.....	12
SPF Seniorerna Gärdet-Djurgården – ÖST 2019-794.....	13
SPF Seniorerna Hedvig Eleonora – ÖST 2019/813.....	14
SPF Seniorerna Karlaplan – ÖST 2019/831.....	14
SPF Väntjänst på Östermalm – ÖST 2019/802.....	15
Föreningar som erbjuder lokaler och kulturell verksamhet	16
C.off – ÖST 2019/834.....	16
Folkkulturcentrum – ÖST 2019/828.....	17
Östermalms föreningsråd – ÖST 2019/801.....	18
Föreningar som föreslås att inte beviljas föreningsstöd	19

HIND Hjorthagens Intresseförening i Norra Djurgårdsstaden – ÖST 2019/825.....	19
Dress for Success Stockholm ÖST 2019/808.....	20
Johanniterhjälpen i Sverige – ÖST 2019/817.....	21
Stockholm Maker space – ÖST 2019/839.....	21
Föreningar som har återbetalat föreningsstöd.....	22
Mossutställningar – 2018-801-5.4.....	22
Hälsofrämjandet Stockholm – ÖST 2019/287.....	22
Förening som föreslås återbetala föreningsstöd.....	23
Barn med funktionshinder i Sverige – ÖST 2019/838.....	23

Redogörelsens innehåll

Denna redogörelse består av en sammanfattning av föreningarnas ansökningar samt förvaltningens bedömning av respektive förenings verksamhet. Bedömningsgrunderna och de grundläggande kraven återfinns i bilaga 1, Lokala regler för föreningsstöd.

Föreningarnas fullständiga ansökningar och eventuell redovisning av föregående års stöd finns registrerade i diariet och kan sökas via respektive förenings diarienummer.

Fördelning utifrån bedömningsgrunderna

Förvaltningens förslag till fördelning utgår från åtta bedömningsgrunder som beskrivs nedan.

Bedömningsgrund 1. Att föreningen och dess verksamhet eller aktivitet uppfyller regelverket Lokala regler för föreningsstöd. Samtliga föreningar som föreslås få stöd uppfyller de lokala reglerna för föreningsstöd innehållande grundläggande krav för ansökan, med undantag för Fältöverstens Bridgeklubb Tisdagsbridgen och Seniorerna Engelbrekt. Mer information framgår av förvaltningens bedömning av respektive förening.

Bedömningsgrund 2. I vilken mån verksamheten är ett komplement till nämndens verksamheter och stödjer prioriterade mål och utvecklingsområden i nämndens verksamhetsplan.

I vilken mån respektive förening bedöms vara ett komplement till nämndens verksamheter eller prioriterad enligt vad som anges i

nämndens verksamhetsplan 2020 framgår av förvaltningens bedömning av respektive förening.

Bedömningsgrund 3. I vilken mån föreningen bedöms ha tillräckliga förutsättningar för att genomföra verksamheten.

Samtliga föreningar som föreslås beviljas stöd bedöms ha tillräckliga förutsättningar för att genomföra den verksamhet som förvaltningen föreslår att de ska tilldelas stöd för, med undantag för föreningen Stockholm Makerspace. Mer information framgår av förvaltningens bedömning av föreningen.

Bedömningsgrund 4. På vilket sätt föreningen har använt tidigare stöd och vilket resultat de har uppnått.

Förvaltningens uppföljning visar att alla föreningar som beviljades stöd 2019 har använt det i enlighet med respektive förenings ansökan, med undantag för Barn med funktionshinder i Sverige, Mossutställningar och Hälsofrämjandet. Dessa tre föreningar har återbetalat hela eller delar av sitt stöd. Ingen av dem ansöker om föreningsstöd i ansökningsperiod 1, 2020. Mer information framgår av förvaltningens bedömning av respektive förening.

Bedömningsgrund 5. På vilket sätt ansökan står i relation till andra föreningars ansökningar i fråga om kvalitet och innehåll för avsedd ansökningsperiod.

Förvaltningens förslag om fördelning utgår i första hand från att ge stöd till föreningar med verksamhet för nämndens prioriterade målgrupper. I fråga om kvalitet och innehåll ser förvaltningen till föreningens förmåga att i kontakter med förvaltningen tydligt kommunicera sin verksamhet och visa på förmåga att planera, genomföra och nå sin målgrupp med det program föreningen tilldelas stöd för.

Förvaltningen gör bedömningen att ansökan från föreningen Dress for Success inte ska beviljas föreningsstöd, med hänvisning till att den inte håller samma kvalitet som övriga ansökningar. Mer information framgår av förvaltningens bedömning av föreningen.

Bedömningsgrund 6. Att ansökan är rimlig i förhållande till föreningens egna kapital och övriga tillgångar.

Samtliga ansökningar bedöms vara rimliga i förhållande till föreningens egna kapital och tillgångar.

Bedömningsgrund 7. Föreningens möjlighet att söka stöd från annat håll.

Förvaltningen ser positivt på att föreningar verkar långsiktigt

genom att stärka sin verksamhet och ekonomi genom att söka stöd från flera håll, har samverkanspartners och fler inkomstkällor. Det är däremot inte tillåtet att söka stöd från stadsdelsnämnden för något som annan part finansierar eller har lämnat bidrag till. I redogörelsen av respektive förening framgår vilka andra bidragsgivare de får stöd från.

Bedömningsgrund 8. Den totala budgeten för föreningsstöd som finns att fördela.

Totalt har nämnden budgeterat 1 500 000 kronor för föreningsstöd 2020. Budgeten ska fördelas på två ansökningsperioder och även innefatta kostnader för marknadsföring. Därutöver ingår även hyreskostnader för lokalerna på Skogvaktargatan 11.

Sammantaget summerar de inkomna ansökningarna för 2020 till 2 465 900 kr. Föreningen Stora Skuggan 4h gård har under flera år ansökt om, men inte beviljats, 700 000 kr i föreningsstöd. Deras ansökan gör anspråk på nästan hälften av föreningsstödet totala budget. Förvaltningen vill också uppmärksamma de kostnader som finns kopplade till föreningen Hjorthagens gård. Kostnaden för deras verksamhet 2020 är, enligt förvaltningens förslag 505 000 kronor, det innefattar både verksamhetsstöd och lokalkostnader, det vill säga en tredjedel av föreningsstödet totala budget.

Nämndens föreningsstöd är tänkt att nå en bredd av föreningar i Östermalms stadsdelsområde. Det är viktigt att ansökande föreningarna får förståelse för att föreningsstödet syftar till att komma ett flertal föreningar till del. Vid behov av omfattande stöd bör den ansökande föreningen istället se över möjligheten att söka stöd från fler bidragsgivare samt se över sina möjligheter till ytterligare intäkter i verksamheten. Som förvaltningen tolkar det är tanken inte att tilldela stora belopp till ett fåtal, inte heller att låsa upp föreningsstödet till fasta kostnader, såsom lokalerna på Skogvaktargatan. Under 2020 kommer förvaltningen därför att arbeta för att få in hyresintäkter eller finna andra lösningar för att avlasta föreningsstödsbudgeten från hela kostnaden för Skogvaktargatan.

Ansökande föreningar och förvaltningens bedömning

Föreningarna kategoriseras nedan utifrån den målgrupp deras verksamhet främst riktas till.

Föreningar med verksamhet för barn och ungdomar

Friluftsförbundet Stockholms lokalavdelning - ÖST 2019/770

Föreningen verkar för att främja en aktiv fritid genom friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje. Målgruppen är barn i åldrarna 0-12 år. I nuläget har föreningen sex barngrupper, med cirka 12 barn i varje med minst sex träffar per termin. Till våren kommer minst två nya grupper för åldrarna 0-2 år och 1-3 år att startas upp. Föreningen har 1 802 medlemmar. Medlemmarna består även av äldre åldersgrupper. Föreningen har en avlönad kassör på 20 procent. Barngrupperna håller främst till i området runt Stora Skuggan samt i Lill-Jansskogen.

Hemsida:

<https://www.friluftsförbundet.se/regioner/malardalen/lokalavdelningar/stockholm/vara-verksamheter/Barn/>

Facebook: <https://www.facebook.com/friluftsförbundetstockholm/>

Föreningen ansöker om stöd för att anordna en familjedag med syfte att rekrytera nya ledare och kunna möta behovet av att starta upp nya grupper. Stödet ska även bekosta introduktionsutbildning och fortbildning samt friluftsmaterial för barngrupperna.

Ansökt belopp: 10 000 kronor.

Förslag till beviljat belopp: 7 000 kronor.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att tillhandahålla trygga mötesplatser och bidra till att skapa en meningsfull fritid för barn.

Föreningen kommer även att söka ett internt tackningsbidrag från Friluftsförbundet samt stöd från Kungsholmens stadsdelsförvaltning, för verksamhet på Kungsholmen.

Föräldravandring på Östermalm – ÖST 2019/836

Föreningen verkar för att främja föräldrasamverkan, vara ett stöd för ungdomar som bor och vistas på centrala Östermalm och skapa

ett bredare samarbete i ungdomsfrågor mellan skolor, närpolis, fältassistenter, föräldrar och stadsdelsnämnden.

Verksamheten omfattar 30 föräldravandringskvällar per år.

Föreningen har 492 medlemmar, med i genomsnitt 10 deltagare per aktivitet. Föreningen bekostar en administratör som arbetar ca 37,5 procent av en heltid, tio månader om året. Föreningens vandringar och verksamhet utgår från Humlanhuset i Humlegården.

Hemsida: www.foraldravandring.se

Facebook:

<https://www.facebook.com/foraldravandringpaostermalm/>

Föreningen ansöker om stöd främst för arvodering.

Arbetsuppgifterna som arvoderas innefattar: schemaläggning, kontakt med föräldrar, marknadsföring, besök och information på skolor, deltagande i samverkans- och nätverksmöten samt att möta upp föräldravandrare i Humlanhuset. Därutöver ska stödet användas till anordnande av temakvällar med kostnader som fika och föredragshållare.

Ansökt belopp: 222 999 kronor

Förslag till beviljat belopp: 150 000 kronor

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att bidra till nämndens preventionsarbete. Både ungdoms- och trygghetsfrågor är prioriterade områden i nämndens verksamhetsplan. Enligt Stockholms stads budget 2020 ska nämnden ”uppmuntra för att fler nattvandrande föräldrar ska arbeta för att skapa trygghet, samt utveckla samordning med fältassistenter”.

Utöver ekonomiskt stöd tillhandahåller Östermalms stadsdelsnämnd även kostnadsfria lokaler i Humlanhuset, som föreningen nyttjar utifrån överenskommelse med förvaltningen.

Förvaltningen är positiv till föreningens verksamhet och syften, men ser att föreningens organisation har vissa svagheter och utvecklingsområden. Under 2020 ser förvaltningen ett behov av att föra en kontinuerlig dialog om verksamhetens innehåll samt utveckla en närmare samverkan och samordning kring föräldravandringarna.

Föreningen har i dagsläget endast ekonomiskt stöd från Östermalms stadsdelsnämnd. Både 2018 och 2019 har förvaltningen påtalat att

föreningen bör söka stöd från fler stödgivare, utan resultat. Längre tillbaka i tiden har föreningen haft andra stödgivare. Föreningen uppger att de planerar att ansöka om stipendier och fonder för verksamhet 2020 samt sponsring från lokala näringsidkare.

Hjorthagens gård – ÖST 2019/827

Föreningen arbetar för att barn och ungdomar, 11-16 år, ska ha en gemensam träffpunkt med verksamhet som riktas till och utformas av dem själva. Gården vill erbjuda en öppen och naturlig mötesplats för ungdomar i olika åldrar, från olika skolor och med olika bakgrund, i syfte att gynna en aktiv och social fritid som även innefattar fysisk aktivitet både inomhus och utomhus. Föreningen har öppen verksamhet minst tre kvällar i veckan på onsdagar, torsdagar och fredagar. Föreningen har 84 medlemmar och tror sig kunna öka 2019 års besöksantal från 10 besökare per kväll till 15 besökare per kväll 2020.

Föreningen har fyra ordinarie anställda till en total anställningsgrad om 67,5 procent. Hjorthagens gård finns på Skogvaktargatan 11.
Hemsida: www.hjorthagensungdomsgard.wordpress.com
Facebook: <https://www.facebook.com/hjorthagengarden/>
Instagram: @hjorthagengarden

Föreningen ansöker om föreningsstöd för personalkostnader för öppethållande motsvarande två personer per kväll, tre kvällar i veckan, aktiviteter, material till skapande verksamhet, förbrukningsmaterial, underhåll och uppdatering av utrustning, underhåll/renovering av skatebordramp samt administrativa utgifter och fortbildning.

Ansökt belopp: 335 000 kronor
Förslag till beviljat belopp: 270 000 kronor

Förvaltningens bedömning

Föreningen kompletterar nämndens verksamhet genom att tillhandahålla fritidsverksamhet för barn och unga, erbjuda dem en meningsfull fritid och tillgång till en trygg mötesplats.

Utöver ekonomiskt stöd tillhandahåller Östermalms stadsdelsnämnd även kostnadsfria lokaler på Skogvaktargatan 11, som föreningen nyttjar utifrån överenskommelse med förvaltningen. Lokalen kostar 235 000 kronor för året 2020.

2019 har förvaltningen genomfört en översyn av nämndens fritidsverksamheter. Med utgångspunkt i översynen ser förvaltningen ett behov av att föra en dialog om verksamhetsutveckling och göra löpande avstämningar med föreningen. Detta med mål att verksamheten ska nå fler besökare och för att få in hyresintäkter eller finna andra lösningar som ska avlasta föreningsstödsbudgeten från hela lokalkostnaden för Skogvaktargatan 11.

Föreningen uppmanades 2019 att söka stöd från andra stödgivare, utan resultat. För 2020 planerar föreningen att söka stöd från Prins Gustav Adolfs och prinsessan Sibyllas minnesfond, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällets frågor, Svenska kyrkan och Ehrling Perssons stiftelse. Förvaltningen ser positivt på att det finns en konkret plan för vilka stöd föreningen planerar att ansöka om.

Stora Skuggans 4H-gård – ÖST 2019/786

4H är en internationell ungdomsorganisation som finns i över 80 länder. Föreningens vision och syfte är att alla barn och ungdomar ska utvecklas till engagerade, välmående och ansvarstagande människor med respekt för omvärlden. Verksamheten arbetar med läran om bondgårdstraditioner, trädgårdsverksamhet, hantverk och föreningsteknik. Detta inkluderar djurskötargrupper, ledargrupper, ridgrupper och lägerverksamhet som även är tillgänglig för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. För allmänheten erbjuder de en öppen besöksverksamhet med aktiviteter. Gården är öppen året runt och besöks bland annat av förskolor, skolor, daglig verksamhet och gruppboenden. Verksamheten erbjuder fortlöpande aktiviteter under hela året, både vardagar och helger, dagtid och kvällar. Föreningen har 562 medlemmar. Deltagarantalet skattar till 5 125 personer på ett år, med i genomsnitt 30 deltagare per aktivitet.

Föreningen har fem anställda motsvarande 450 procent i anställningsgrad. Föreningen har lokal på Stora Skuggans väg 40.

Hemsida: www.storaskuggans4hgard.se

Facebook: <https://www.facebook.com/StoraSkuggans4Hgard/>

Instagram: @storaskuggans4h

Föreningen ansöker om stöd för

- Foder till djuren
- Stöd till barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- Arbete med flickor med psykisk ohälsa
- Ökade resurser till att möta besökare
- En mötesplats för äldre

- Drift av gården
- Personalkostnader
- Ekonomiska medel till ombyggnation av kaningårdar och kaninhus
- Byggnation av ridbana, detta för att kunna förbättra säkerheten kring ridlektioner på kvällarna under vintern.
- Kunna bibehålla nuvarande djurantal
- Kunna uppfylla kraven från myndigheter bl.a. från Länsstyrelsen gällande offentlig förevisning av djur.

Totalt ansökt belopp: 700 000 kronor.

Förslag till beviljat belopp: 250 000 kronor.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att rikta sig till tre prioriterade målgrupper; barn, unga med funktionsnedsättning och äldre. Föreningen erbjuder en trygg och öppen mötesplats och bidrar till att skapa en meningsfull fritid för barn, unga samt verksamhet riktad mot prioriterade målgrupper.

För 2020 planerar föreningen att stöd från Jerring fonden och Gålö stiftelsen. Därutöver har föreningen andra intäktskällor.

Föreningar med verksamhet för personer med funktionsnedsättning

RSMH Carpe Diem Östermalm–Lidingö – ÖST 2019/735

RSMH, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, arbetar för att vara en kamratstödande verksamhet för personer som hotas av, lever med eller har upplevt sociala eller psykiska svårigheter. Föreningen anordnar möten, aktiviteter och erbjuder social samvaro i syfte att bryta social isolering och skapa en trygg miljö där deltagarnas återhämtning stöds. Föreningen har verksamhet i Folkkulturcentrum och Östermalms föreningsråd. Verksamheten pågår 10 månader om året med filmklubb, bokklubb, målarcirklar med träffar 4-5 gånger i månaden, därutöver besök till kulturinstitutioner. Föreningen har 75 medlemmar, med i genomsnitt 20 deltagare per aktivitet.

Hemsida: www.rsmhstockholm.se/Stad_CarpeDiem.html

Föreningen ansöker om stöd för att genomföra kulturaktiviteter för sina medlemmar cirka två gånger per månad, såsom besök på museum, teater, opera, bowling, tågresor till Malmö, bokklubb samt för styrelsemöten och träffas på lokal och umgås med andra medlemmar.

Ansökt belopp: 60 000 kronor
Förslag till beviljat belopp: 25 000 kronor

Förvaltningens bedömning

Föreningen kompletterar nämndens verksamhet genom att erbjuda kamratstödande verksamhet för personer med sociala eller psykiska svårigheter. Föreningen arbetar med en av nämndens prioriterade målgrupper och genomför meningsfulla aktiviteter för deras medlemmar.

Östermalms stadsdelsnämnd ger endast stöd till den del av föreningens verksamhet som är förlagd inom Östermalms stadsdelsområde.

Föreningen har i dagsläget ekonomiskt stöd av ABF, Radiohjälpen, socialnämnden i Stockholms stad, stiftelsen FVO, stiftelsen Oscar Hirsch, Johanniterorden, Frimurarna, Timmermansorden och Åhlens stiftelsen. För 2020 planerar föreningen endast att söka stöd från Östermalms stadsdelsnämnd. Förvaltningen rekommenderar därför föreningen att också fortsättningsvis söka stöd från andra stödgivare.

Stora Skuggans 4H-gård – ÖST 2019/786

Se redogörelse för föreningens verksamhet ovan, rubrik *Föreningar med verksamhet för barn och ungdomar*.

Föreningar med verksamhet för äldre

Dansträffen – ÖST 2019/798

Föreningen erbjuder pensionärer friskvård i form av dans, glädje och gemenskap. Dansträffarna sker en gång i veckan, 34 veckor om året. Föreningen har 167 medlemmar, med i genomsnitt 110 deltagare per tillfälle. Dansen sker till levande musik med en variation av ett tiotal olika orkestrar. Många som deltar i Dansträffens aktiviteter är ensamma och föreningen arbetar för att alla ska känna sig sedda och välkomna. Föreningen ger rabatt till dem som fått fysisk aktivitet på recept och inkluderar deltagare som är synskadade eller har Alzheimers sjukdom. Föreningen samverkar med PRO och SPF-föreningarna på Östermalm. Verksamheten sker i Östermalms föreningsråds lokaler. Hemsida: www.danstraffen.se

Föreningen ansöker om stöd för att det även fortsättningsvis ska vara möjligt för pensionärer med låga inkomster att komma och ta del av deras verksamhet.

Ansökt belopp: 10 000 kronor
Förslag till beviljat belopp: 3 600 kronor

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att öka möjligheten till sociala sammanhang och aktiviteter för äldre samt genom att minska social isolering och ensamhet.

Föreningen ansöker endast om stöd från Östermalms stadsdelsnämnd. Förvaltningen rekommenderar därför föreningen att också söka stöd från andra stödgivare.

Fältöverstens Bridgeklubb Torsdagsbridgen – ÖST 2019/770

Föreningen verkar för att erbjuda pensionärer friskvård och social verksamhet genom att ge möjlighet till bridgespel och kamratlig samvaro. Bridgespel är ett sätt att aktivera hjärnan och att minnesträna. Verksamheten har cirka 34 träffar om året. Föreningen har 61 medlemmar, med i genomsnitt 32 deltagare per tillfälle. Föreningen samverkar med SPF-föreningarna på Östermalm. Verksamheten sker i Östermalms föreningsråds lokaler.

Föreningen ansöker om stöd främst för att kunna betala sin lokalhyra, men även för avslutningsträffar i maj och december då föreningen bjuder medlemmarna på mat och dryck.

Ansökt belopp: 6 000 kronor
Förslag till beviljat belopp: 4 200 kronor

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar stadsdelsnämndens arbete genom att öka möjligheten till sociala sammanhang och aktiviteter för äldre samt genom att minska social isolering och ensamhet.

Föreningen har i dagsläget inte ett registrerat girokonto, vilket är ett grundläggande krav för ansökan. Föreningen har dock ett konto registrerat i föreningens namn och har en så pass låg omsättning för verksamheten, att kostnaden för ett girokonto inte skulle stå i proportion till föreningens ekonomi. Förvaltningen gör därmed bedömningen att föreningen undantas kravet om girokonto.

Föreningen ansöker endast om stöd från Östermalms stadsdelsnämnd. Förvaltningen rekommenderar därför föreningen att också söka stöd från andra stödgivare.

PRO Östermalm – ÖST 2019/800

Föreningen arbetar för gemenskap och social samvaro för pensionärer på Östermalm. Verksamheten omfattar nio månadsmöten samt aktiviteter såsom konstpromenader, boule, friskvård och föredrag. Föreningen har 570 medlemmar, med i genomsnitt 43 deltagare per aktivitet. Verksamheten sker mestadels i Östermalms föreningsråds lokaler.

Hemsida: www.pro.se/ostermalm

Föreningen ansöker om stöd för sina medlemsmöten, lokalkostnader, marknadsföring samt för arvoden till föredragshållare. De önskar även att bredda verksamheten med nya aktiviteter.

Ansökt belopp: 15 000 kronor

Förslag till beviljat belopp: 15 000 kronor

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att öka möjligheten till sociala sammanhang och aktiviteter för äldre samt genom att minska social isolering och ensamhet.

Föreningen har i dagsläget endast ekonomiskt stöd från Östermalms stadsdelsnämnd. För 2020 söker föreningen även stöd från ABF för kulturaktiviteter.

SPF Seniorerna Engelbrekt – ÖST 2019/819

Föreningen verkar för att bidra till bättre hälsa för seniorer och erbjuda social gemenskap samt motverka isolering och ensamhet. Verksamheten innefattar nio månadsmöten om året samt bridge och boule varje vecka och promenader var fjortonde dag. Föreningen har 517 medlemmar, med i genomsnitt 40 deltagare per aktivitet. Därutöver har föreningen en medlemstidning, Engelbrektsbladet, som ges ut fyra gånger om året. Föreningen hyr lokal på Rehnsgatan 20 EFS Utsikten.

Hemsida: www.spfseniorerna.se/engelbrektstockholm

Föreningens ansöker om stöd för att anordna månadsmöten med föredragshållare, medlemstidningen och därutöver aktiviteter som

boule, promenader, bridge, studiebesök, samt kostnader för kaffe och wienerbröd. Föreningen önskar med sin ansökan att kunna utöka verksamheten med fler aktiviteter och erbjuda en högre standard på exempelvis föredragshållare och underhållare.

Ansökt belopp: 25 000 kronor.

Förslag till beviljat belopp: 11 500 kronor.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att öka möjligheten till sociala sammanhang och aktiviteter för äldre samt minska social isolering och ensamhet.

Föreningen hyr träfflokalen EFS Utsikten på Rehngatan 20, på Norrmalm. Skälet till detta är enligt föreningen svårigheter att hitta lokaler förlagda i närområdet på Östermalm. Av Lokala regler för föreningsstöd framgår det att verksamhet och aktiviteter ska vara förlagda på Östermalm. Med anledning av att lokalen är nära belägen stadsdelsområdenas gränser gör förvaltningen bedömningen att föreningen kan tillåtas förlägga verksamhet på Rehngatan 20. Övrig verksamhet som föreningen får stöd för ska vara förlagd inom Östermalms stadsdelsområde.

Föreningen får i dagsläget stöd från Stockholms stads äldrenämnd samt från studieförbundet Vuxenskolan.

SPF Seniorerna Gärdet-Djurgården – ÖST 2019-794

Föreningens verkar för gemenskap, trygghet och trivsel och att tillvarata medlemmarnas intressen. Verksamheten är riktad till seniorer och ska främja förståelse, solidaritet, allas lika värde och rätt. Verksamheten innefattar sex månadsmöten och därutöver ett antal studiebesök, utflykter, resor, mingelträffar och seniordagar. Föreningen har 815 medlemmar, med i genomsnitt 63 deltagare per aktivitet. Föreningen verkar även för att försöka få kontakt med fler och minska ensamhet hos äldre. Föreningen hyr lokal på Rigagatan och av Östermalms föreningsråd.

Hemsida: www.spfseniorerna.se/gardetdjurgarden

Föreningen ansöker om stöd för månadsmöten, studiebesök, resor, mingel, samt aktiviteter som bowling, boule och vandringar. Stödet ska användas till att bedriva och utveckla en aktiv verksamhet i enlighet med stadgarna och med ett subventionerat pris för deltagare. Även marknadsföring och deltagande i seniormässan.

Ansökt belopp: 25 000 kronor.
Förslag till beviljat belopp: 18 000 kronor.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att öka möjligheten till sociala sammanhang och aktiviteter för äldre samt minska social isolering och ensamhet.

Föreningen får i dagsläget stöd av Stockholms stads äldrenämnd och Studieförbundet Vuxenskolan.

SPF Seniorerna Hedvig Eleonora – ÖST 2019/813

Föreningen verkar för att informera medlemmarna i frågor som berör dem, verka för gemenskap, trygghet och trivsel för målgruppen seniorer. Föreningen anordnar medlemsmöten och har därutöver ett antal medlemsaktiviteter med närmare ett femtiotal träffar. Föreningen verkar även inom Lillemorgruppen för kontakt mellan yngre och äldre på Banérportsskolan. Föreningen har 526 medlemmar, med i genomsnitt 40 deltagare per aktivitet. Verksamheten äger främst rum i Borgargilletts lokaler.
Hemsida: www.spfseniorerna.se/hedvigeleonora

Föreningen ansöker om stöd för lokaler till medlemsmöten, marknadsföring av medlemsaktiviteter och stöd för programverksamhet.

Ansökt belopp: 20 000 kronor.
Förslag till beviljat belopp: 9 800 kronor.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att öka möjligheten till sociala sammanhang och aktiviteter för äldre samt minska social isolering och ensamhet.

Föreningen får i dagsläget stöd från Stockholms stads äldrenämnd och från studieförbundet Vuxenskolan.

SPF Seniorerna Karlaplan – ÖST 2019/831

Föreningen verkar för gemenskap, trygghet och trivsel och att tillvarata medlemmarnas intressen, med målgruppen seniorer. Verksamheten innefattar månadsmöten, studiebesök, utflykter, resor, mingelträffar och seniordagar fördelat på cirka 28 träffar om året. Föreningen har 1 014 medlemmar med 80-130 deltagare på månadsmöten och i genomsnitt 25 deltagare per aktivitet.

Verksamheten äger rum på Historiska museet och i Östermalms föreningsråds lokaler.

Hemsida: www.spfseniorerna.se/karlaplan

Föreningen ansöker om stöd för marknadsföra verksamheten och lokalhyra.

Ansökt belopp: 50 000 kronor.

Förslag till beviljat belopp: 19 000 kronor.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att öka möjligheten till sociala sammanhang och aktiviteter för äldre samt minska social isolering och ensamhet.

Föreningen får i dagsläget stöd från Äldrenämnden och studieförbundet Vuxenskolan.

SPF Väntjänst på Östermalm – ÖST 2019/802

SPF Väntjänst hjälper kostnadsfritt äldre personer boende på Östermalm med ledsagning till sjukhus, läkare, tandläkare, sjukgymnast med mera. De erbjuder även promenader, hembesök, högläsning, inköp enligt personliga önskemål (ej matvaror) och ”Boken kommer”. Föreningen har cirka 70 volontärer som når omkring 200 personer med cirka 1000 insatser per år. Föreningen samverkar med de fyra SPF-föreningarna på Östermalm.

Föreningen arvoderar en konsult på halvtid som arbetar med kontakt med hjälpsökande och volontärer.

Hemsida:

<https://www.spfseniorerna.se/distrikt/stockholmsdistriktet/foreningslista/spf-seniorerna-hedvig-eleonora/aktiviteter/vantjansten/>

Föreningen ansöker om stöd för arvodering av konsulten, kontorsmaterial, porto, telefonkostnader, introduktionskurs samt planeringsmöten med volontärer.

Ansökt belopp: 120 000 kronor.

Förslag till beviljat belopp: 100 000 kronor.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att öka möjligheten till sociala sammanhang och aktiviteter för äldre samt minska social isolering och ensamhet.

Föreningen får stöd från Stiftelsen CJ och HR Hiertas minne, Timmermansorden, Johanniterorden och Konung Gustaf V:s och Drottning Victorias Frimurarstiftelse.

Föreningar som erbjuder lokaler och kulturell verksamhet

C.off – ÖST 2019/834

Föreningen tillhandahåller lokaler samt erbjuder en plats där det professionella fältet och amatörkulturen kan mötas. De driver även egna konstnärliga projekt och har verksamhet för personer med funktionsnedsättningar i olika åldrar. Föreningen erbjuder bland annat kostnadsfria residens för konstnärer, subventionerad uthyrning för föreningsliv och kulturorganisationer, kulturarrangemang, dansklasser, studiecirkel och kulturfestivaler med totalt 243 planerade aktiviteter 2020. Föreningen har 28 medlemmar och skattar deltagarantalet till 1 250 personer 2020, med i genomsnitt 18 personer per aktivitet.

Föreningen har fyra administrativt anställda motsvarande 210 procent i anställningsgrad samt en konstnärlig ledare som arbetar ideellt. Föreningslokalen är 360 kvadratmeter, ligger på Körsbärsvägen 9 och har två bokningsbara studios samt gemensamma ytor för möten, lunch och sociala sammanslutningar. Hemsida: www.coff.se, Facebook: www.facebook.com/coffsthlm/, Instagram: [@coff_sthlm](https://www.instagram.com/coff_sthlm)

Föreningen ansöker om stöd för personalkostnader, administrativa kostnader, lokalhyra samt kostnader för el och vatten. Genom detta stöd ska föreningen arbeta utåtriktat och uppsökande, för att deras lokal och aktiviteter ska nå ännu fler av stadsdelsområdets invånare med fokus på dans-, performance- och scenkonstverksamhet.

Ansökt belopp: 150 000 kronor.

Förslag till beviljat belopp: 70 000 kronor.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att stärka det lokala kulturlivet. Föreningen erbjuder en mötesplats som stödjer kultur- och föreningslivet i stort på Östermalm både genom sin kulturella verksamhet, verksamhet för personer med funktionsnedsättningar och genom uthyrning av lokaler. Det skapar förutsättningar för möten och aktiviteter både för föreningslivet och allmänheten på Östermalm.

Föreningen får i dagsläget ekonomiskt stöd från Kulturrådet, Stockholms stads kultur nämnd, Socialstyrelsen och Kulturkontakt Nord. För 2020 har föreningen sökt om stöd från ett flertal stödgivare.

Folkkulturcentrum – ÖST 2019/828

Föreningen arbetar för en ”folkelig kultur”, genom att erbjuda program som hjälper så många som möjligt, oavsett ålder, kön, etnicitet med mera att tillfredsställa och utveckla konstnärliga uttryckssätt. Verksamheten innefattar kurser och att delta i program både som deltagare eller publik i alla åldrar samt uthyrning av lokaler. Föreningen har 319 medlemmar och skattar deltagarantalet till 3 700 personer 2020, med i genomsnitt 25 deltagare per aktivitet. Föreningen planerar 200 aktiviteter 2020.

Hemsida: www.folkkulturcentrum.se

Facebook: www.facebook.com/groups/folkkulturcentrum/

Föreningen har på grund av ekonomiska problem under 2019 gått från fem anställda motsvarande 412 procent till fyra anställda motsvarande 225 procent i anställningsgrad. Dessa utgörs av verksamhetsledare, kanslist, producent-tekniker och ekonomi.

Föreningen ansöker om stöd för:

- Tre kulturprogram 1: ”After Work”, ett program lett av en professionell artist eller amatör (cirka 8 tillfällen.)
2: ”Efterhäng”, ett program som erbjuder en mötesplats för föräldrar och barn efter förskola/skola för att se på en timmes lång föreställning. 3: ”Vårrevy”, elfte uppsättningen av denna revy med sketcher innehållande ämnen och miljöer från Östermalm. (52 000 kr)
- Stödja de nyanlända som flyttat in i före detta Dianagården. Det är oklart vilka insatser som kommer att ordnas men på förslag finns målning för barn, språkkaféer, filmvisning och eventuellt matlagning. Allt utifrån vad de boende är intresserade av. (5 000 kr)
- En kurs i skådespeleri med en erfaren regissör som ledare för vuxna eller barn från cirka 10 år. (20 000 kronor.)
- Ett samarbete med Unga Klara där de gästspelar en skolföreställning kopplad till ett ”Skapande Skola-projekt”. För detta önskas stöd för marknadsföring. (13 000 kronor)
- Stöd för att arvoda en timanställd som kan planera, ansvara för marknadsföring via media, affischer, flyers mm för verksamhetens program i helhet och framförallt av Unga Klara-projektet. (50 000 kronor)

- Inköp av två stationära datorer med programvara som tillåter framställning av affischer, flygblad och programfolder. Nuvarande utrustning är gammal och sliten. (10 000 kronor)

Ansökt belopp: 150 000 kronor

Förslag till beviljat belopp: 80 000 kronor

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att stärka det lokala kulturlivet och vara en mötesplats som stärker föreningslivet i stort, både genom sin kulturella verksamhet och genom uthyrning av lokaler. Det skapar förutsättningar för möten och aktiviteter för föreningslivet och allmänheten på Östermalm.

Föreningens ansökan om stöd till marknadsföring för samarbetet med Unga Klara bedöms inte vara ett komplement till nämndens verksamhet, då föreställningen riktas till grundskolan. Det är utbildningsförvaltningen som ansvarar för skolelevernas kulturupplevelser.

Föreningen har idag ekonomiskt stöd från kulturnämnden, Boverket och ett antal stiftelser. Därtill samarbetar föreningen med ett flertal organisationer inom kultursfären.

Östermalms föreningsråd – ÖST 2019/801

Östermalms föreningsråd är en lokalförvaltande förening som hyr ut konferenslokaler. Föreningsrådets syfte är att stödja föreningslivet genom att förvalta lokaler och anläggningar så att dessa på bästa sätt kommer föreningslivet till godo, inspirera till föreningsaktivitet, stödja medlemmarnas ideella och kulturella verksamhet samt främja upplysning och debatt kring och inom föreningslivet med mera. Till föreningen finns 59 anslutna medlemsföreningar. Föreningarna består av dans- och musikföreningar, gemenskaps- och hembygdsföreningar, hobby och kamratföreningar och pensionärsföreningar. Alla kan hyra Föreningsrådets lokaler.

Föreningen har en lokalföreståndare anställd på 100 procent och en ekonomiansvarig på 25 procent, därutöver fem timanställda lokalvärdar. Föreningsrådets lokaler ligger på Valhallavägen 148, där de hyr ut sex mötesrum.

Hemsida: www.lokomalm.se/

Föreningen ansöker om stöd för personalkostnader samt uppfräschning av konferensytor, nytt konferensskåp till en av salarna och ommålning med mera.

Ansökt belopp: 200 000 kronor.

Förslag till beviljat belopp: 180 000 kronor.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet kompletterar nämndens arbete genom att stärka det lokala kulturlivet och skapa förutsättningar för amatörkultur. Många föreningar som föreslås beviljas stöd 2020 använder Föreningsrådets lokaler för sin verksamhet.

Föreningen får i dagsläget stöd från Stockholms stads kulturnämnd. Förvaltningen rekommenderar föreningen att också söka stöd från andra stödgivare och se över möjligheten till andra former av intäkter.

Föreningar som föreslås att inte beviljas föreningsstöd

HIND Hjorthagens Intresseförening i Norra Djurgårdsstaden – ÖST 2019/825

Föreningens ändamål är att tillvarata medlemmarnas och de boendes gemensamma intressen. De huvudsakliga uppgifterna är enligt föreningen att bidra till att stärka Hjorthagens/Norra Djurgårdsstadens profil som en stadsdel för hållbar utveckling och att inom området etablera ett utbyte mellan medlemmar och boende vad gäller samtliga boendefrågor. De ämnar även vara kontaktorgan med Stockholms stad och andra myndigheter i frågor av gemensamt intresse. Föreningen har 13 medlemmar och uppskattar för verksamhet 2020 ett snitt om 20 deltagare per aktivitet. Föreningen har verksamhet i Norra Djurgårdsstaden och Hjorthagen.
Hemsida: www.foreningenhind.se

Föreningen ansöker om stöd för marknadsföring, administrativa kostnader och lokalkostnader.

Ansökt belopp: 10 000

Förslag till beviljat belopp: Föreningen beviljas inte föreningsstöd.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att föreningens verksamhet, sett till nämndens verksamhetsplan och prioriterade målgrupper, inte är ett komplement till nämndens verksamhet i den omfattningen som

andra föreningar som föreslås beviljas stöd. Förvaltningen föreslår därför att föreningen inte beviljas föreningsstöd.

Dress for Success Stockholm ÖST 2019/808

Föreningens syfte är att hjälpa kvinnor att söka jobb och bli mer ekonomiskt självständiga. Genom att erbjuda skraddarsydda lösningar avser de bygga upp självförtroendet hos de medverkande för att de ska känna sig trygga och bekväma med att söka jobb, främja deras sociala integration, förståelse för ekonomi och deltagande på den öppna arbetsmarknaden. Målgruppen är kvinnor som levt i tuffa livssituationer, varit långtidsarbetslösa och står inför familjeutmaningar. Föreningen är en del av en global organisation kallad Dress for Success World Wide med bas i New York och planerar fyra workshops under 2020. Föreningen har 200 medlemmar, och planerar för 40 deltagare per workshop. Föreningens verksamhet är förlagd i en privat lägenhet på Sibyllegatan 33.

Hemsida: <https://stockholm.dressforsuccess.org>

Föreningen ansöker om stöd för personalkostnader för att anordna workshops. Stödet ska gå till att: 1. Förbereda deltagarna på aktivt jobbsökande och intervju träning. 2. Hjälpa att skriva CV. 3. Nätverka 4. Ekonomiska kunskaper. Däremellan hålls frukostklubbar med uppföljning av hur det går för deltagarna med möjlighet till feedback.

Föreningen planerar att samarbeta med Tillväxt Selfmade Fryshuset, Gina Tricot och Barn till ensamma mammor Fryshuset.

Ansökt belopp: 100 000 kronor

Förslag till beviljat belopp: Föreningen beviljas inte föreningsstöd.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att föreningens verksamhet inte uppfyller nämndens regelverk, då föreningen inte har bifogat korrekta uppgifter. Föreningens verksamhet tycks heller inte i huvudsak vara riktad till stadsdelsområdets invånare, vilket är ett krav. Förvaltningen ser inte positivt på att denna typ av verksamhet ska bedrivas från en privat adress. Sammantaget gör förvaltningen bedömningen, utifrån inkommen ansökan och hur den står sig i relation till övriga ansökningar, att föreningen inte bör beviljas stöd.

Johanniterhjälpen i Sverige – ÖST 2019/817

Föreningens ändamål är att varhelst behov finns, i tidsenliga former bedriva humanitär verksamhet i kristen anda, främst genom att bistå nödlidande och sjuka. Huvudverksamheten är utbildning av volontärer i hjärt- och lungräddning som sedan förses med en hjärtstatare. Verksamheten svarar på larm från sms-alarm och hjärtsäkrar olika idrottslopp. Föreningen har 432 medlemmar och en administrativ personal som jobbar 15 procent av en heltidstjänst, nio månader om året.

Hemsida: www.johanniterhjalpen.se

Facebook: <https://sv-se.facebook.com/pages/category/Nonprofit-Organization/Johanniterhj%C3%A4lpen-184604108283938/>

Föreningen ansöker om stöd för att anordna en instruktörsutbildning av tre volontärer i hjärt- och lungräddning och första hjälpen för barn och ungdomar 12-15 år. Genom ett pilotprojekt på tio skolor på Östermalm vill föreningen låta dessa tre instruktörer utbilda en klass elever per skola i hjärt- och lungräddning. Stödet ska även användas till att arvoda administratören för arbete cirka fem timmar i veckan för att rekrytera skolor, schemalägga utbildningstillfällen, utvärdering med mera.

Föreningen får donationer och gåvor som stöd till sin verksamhet.

Ansökt belopp: 137 000 kronor

Förslag till beviljat belopp: Föreningen beviljas inte föreningsstöd

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att föreningens verksamhet, inte är ett komplement till nämndens verksamhet. Förvaltningen föreslår därför att föreningen inte beviljas föreningsstöd.

Förvaltningen föreslår att föreningen kontaktar utbildningsförvaltningen för att föra vidare dialog om projektet.

Stockholm Maker space – ÖST 2019/839

Föreningens syfte är att främja kunskapsdelning, skapande och innovation genom att ge fler människor tillgång till verktyg, mötesplatser, lokaler och andra resurser. Maker space är en kreativ verkstad med en non-profit och volontärdriven verksamhet som är öppen 24 timmar om dygnet året runt. Medlemmar har tillgång till bland annat en maskinpark för skapande hantverk såsom målning, design i 3D, sömnad elektronik, slöjd och skulptur. Föreningen har 612 medlemmar och i genomsnitt 10 deltagare per aktivitet i

åldersspannet från tonåring till pensionär. Verksamheten har ett rivningskontrakt på Drottning Kristinas väg 53 som inom kort sägs upp.

Hemsida: www.makerspace.se

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/makerspace.se/>

Föreningen ansöker om stöd för lokalhyra för att bekosta en ny lokal med adress på Östermalm. Föreningen finner läget kritiskt då lokalerna på Östermalm är dyrare än den de har. För närvarande har föreningen ingen tilltänkt lokal.

Ansökt belopp: 120 000

Förslag till beviljat belopp: Föreningen beviljas inte föreningsstöd.

Förvaltningens bedömning

Då föreningen i detta skede inte har ett kontrakt för tilltänkt lokal, är det inte säkert att verksamheten blir kvar på Östermalm. Med anledning av detta gör förvaltningen bedömningen, att föreningen inte bör beviljas stöd.

Föreningar som har återbetalat föreningsstöd

Mossutställningar – 2018-801-5.4

Föreningen beviljades föreningsstöd för att genomföra ensemblmåleri utomhus vid tio tillfällen under perioden juni – augusti 2019. Föreningen hade inte möjlighet att genomföra aktiviteterna under den planerade perioden. Aktiviteterna flyttades till perioden november och december månad för att genomföras inomhus. Föreningen flyttade då aktiviteterna till Kungsholmens stadsdelsområde och betalade i och med det tillbaka det beviljade stödet i sin helhet.

Hemsida: www.mossutställningar.com

Facebook: www.facebook.com/mossutställningarcom/

Instagram: [@mossutställningar](https://www.instagram.com/mossutställningar)

Beviljat belopp: 25 000 kronor

Återbetalat belopp 2019: 25 000 kronor

Hälsofrämjandet Stockholm – ÖST 2019/287

Föreningen beviljades 5 000 kronor för att genomföra träningsaktiviteter för seniorer, i form av gymnastik och stavgång. Föreningen hade ansökt om ett högre belopp, 50 000 kronor, och ansåg att de inte kunde genomföra den planerade verksamheten.

Föreningen kontaktade därför förvaltningen och informerade om att de önskade återbetala föreningsstödet.

Beviljat belopp: 5 000 kronor
Återbetalat belopp 2019: 5 000 kronor

Förening som föreslås återbetala föreningsstöd

Barn med funktionshinder i Sverige – ÖST 2019/838

Föreningen beviljades 15 000 kronor för verksamhet riktad till barn och ungdomar med funktionshinder 2019. Föreningen hade planerat fyra aktiviteter under vårterminen som inte kunde genomföras. De försökte därefter med höstterminen, utan resultat.

Föreningen har återbetalat 9 680 kronor. Resterande 5320 kronor har använts till lokaler, som de menar inte har kunnat avbokas.

Hemsida: www.rbfs.se
Facebook: www.facebook.com/barnmedfunktionshinderisverige/

Beviljat belopp: 15 000 kronor
Återbetalat belopp 2019: 9 680 kronor
Förslag till återbetalning: 5 320 kronor

Förvaltningens bedömning

Föreningen har visat på en bristande förmåga till planering. Förvaltningen gör bedömningen att föreningen inte haft tillräckliga förutsättningar att genomföra verksamhet och att de har brutit i användandet av och återrapportering av beviljat stöd för 2019. Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att föreningen blir återbetalningsskyldig för hela summan, 15 000 kronor, i beviljat stöd för 2019.

Föreningen har i december 2019 återbetalt 9 680 kr av det stöd som inte förbrukats. Förvaltningen föreslår att nämnden fattar beslut om att även resterande belopp om 5 320 kronor ska återbetalas.

Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället

Vägledning för handläggare

*Stödmaterial till
betänkande av Demokrativillkorsutredningen*

Stockholm 2019

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2019:35

SOU och Ds kan köpas från Norstedts Juridiks kundservice.
Beställningsadress: Norstedts Juridik, Kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@nj.se
Webbadress: www.nj.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Norstedts Juridik AB
på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).

En kort handledning för dem som ska svara på remiss.

Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Layout: Kommittéservice, Regeringskansliet

Omslag: Elanders Sverige AB

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2019

ISBN 978-91-38-24948-2

ISSN 0375-250X

Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället

Vägledning för handläggare

Innehåll

Inledning	7
1 Om demokrativillkor	11
2 Ett demokrativillkor för verksamheten	13
3 Demokrativillkoret i praktiken	17
4 Ageranden som strider mot samhällets grundläggande värderingar	21
5 Granskning utifrån demokrativillkoret	35
6 Exempel på hur demokrativillkoret kan granskas	41
7 Avgöranden avseende demokrativillkor	45

Civilsamhällets starka
medborgerliga engagemang är avgörande
för att vår välfärd
och vårt samhälle ska fungera.

Inledning

Det civila samhället engagerar mer än sex miljoner människor i Sverige. Över hälften av befolkningen gör varje år någon ideell insats i föreningslivet. Människor engagerar sig för jämställdhet, miljöfrågor, mot diskriminering eller för att hjälpa barn, äldre eller särskilt utsatta grupper. Det handlar om engagemang inom idrotten, kulturen, friluftslivet, folkbildningen eller någon annan av alla de verksamheter som bedrivs inom föreningslivet. Detta medborgerliga engagemang har stor betydelse för människors hälsa, utveckling och behov av gemenskap. Det är helt avgörande för att vår välfärd och vårt samhälle ska fungera.

Att människor fritt kommer samman kring olika frågor är också en central del i demokratin. I stor utsträckning är vår demokrati sprungen ur människors engagemang i olika sammanslutningar, föreningar eller organisationer.

Sammantaget ger detta skäl för det offentliga att stödja föreningslivet. Staten fördelar årligen cirka 14 miljarder kronor i bidrag till det civila samhället. Kommuner och regioner fördelar runt sex miljarder kronor. Det offentliga ska ha en god hushållning med skattemedel och måste därför uppställa krav i bidragsgivningen. En bidragsmottagare ska bl.a. respektera demokratin grundläggande principer. Det är sådana krav – demokrativillkor – som detta material handlar om.

Om materialet

För att stödja offentliga bidragsgivare vid tillämpningen av demokrativillkor har Demokrativillkorsutredningen tagit fram den här vägledningen för handläggare. Tanken är att erbjuda vägledning vid granskning och beslut om bidrag och därmed skapa förutsättningar för bidragsgivare att utveckla mer enhetliga arbetssätt. Med bidragsgivare menas myndigheter, organisationer med förvaltningsuppgifter, kommuner och regioner. Vägledningen för handläggare bygger på de analyser och det förslag till demokrativillkor som Demokrativillkorsutredningen presenterar i betänkandet *Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället*. Utredningens förslag till demokrativillkor avser en organisations verksamhet. En kortfattad beskrivning av villkor om demokratisk uppbyggnad ges på sidan 39.

Det offentliga ska ha en god hushållning med skattemedel och måste därför uppställa krav i bidragsgivningen.

Om demokrativillkor

Det är vanligt att det ställs krav på att en organisation ska vara demokratiskt uppbyggd och agera demokratiskt för att vara berättigad till ett bidrag. Statliga bidrag till civilsamhället är frivilliga och den organisation som inte uppfyller alla villkor för bidraget fräntas inte sin rätt att verka. Demokrativillkor behövs för att myndigheter, organisationer, kommuner och regioner ska kunna försäkra sig om att bidrag inte ges till verksamheter som står i strid med samhällets grundläggande värderingar och demokratiska principer. Om organisationer som bedriver sådan verksamhet får offentligt stöd kan det skada allmänhetens förtroende för bidragen. Det skulle i sin tur kunna drabba det civila samhällets utveckling i stort.

Demokrativillkor för bidragsgivning har debatterats livligt under senare år. Diskussionen har bl.a. handlat om huruvida skattemedel kan ha gått till verksamheter som inte är förenliga med samhällets grundläggande värderingar. Myndigheter har framfört att de befintliga demokrativillkoren har varit svåra att tillämpa. En del organisationer har upplevt att tillämpning av demokrativillkor i bidragshandläggning inte har varit transparent och rättssäker.

Demokrativillkorsutredningen

För att säkerställa att allmänna medel går till verksamheter som är förenliga med samhällets grundläggande värderingar tillsatte regeringen 2018 Demokrativillkorsutredningen. Utredningen lämnade i juni 2019 ett förslag till ett förtydligt demokrativillkor och tog som en del av uppdraget fram denna vägledning.

Den offentliga makten ska utövas
med respekt för alla människors lika värde
och för den enskilda människans
frihet och värdighet.

1 kap. 2 § regeringsformen

Ett demokrativillkor för verksamheten

2

Demokrativillkorets huvudsakliga syfte är att förhindra att offentliga medel går till verksamheter som står i strid med de grundläggande värderingar som ska skyddas och främjas av det allmänna. De demokrativillkor som offentliga bidragsgivare bör ställa gäller därför i första hand en organisations verksamhet.

Det svenska samhällets grundläggande värderingar framgår av regeringsformen. Där står det att den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet. Dessutom ska det allmänna verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden.

Sverige har anslutit sig till flera internationella konventioner om mänskliga rättigheter. Enligt t.ex. barnkonventionen har staten en särskild skyldighet att skydda och förverkliga barns rättigheter. FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor innebär att Sverige måste vidta åtgärder för att bl.a. främja jämställdhet mellan könen.

Regeringsformen och internationella konventioner kräver att staten skyddar och främjar enskildas grundläggande fri- och rättigheter. Staten måste också se till att ingen individ eller grupp kränker eller inskränker någon annan individs fri- och rättigheter.

Hur tas hänsyn till lagstiftning och internationella konventioner i bedömningen av ansökningar?

Utgångspunkter för demokrativillkoret

Ett demokrativillkor måste vara tydligt. Både den som ansöker om bidrag och den som beslutar om bidraget ska på förhand veta vilka krav som ställs. Demokrativillkoret anger därför vilka ageranden som innebär att bidrag inte får lämnas.

Demokrativillkoret ska säkerställa att en organisation som har en verksamhet som strider mot samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människor lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter inte beviljas bidrag.

Bidrag ska därför inte ges till en organisation som kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter, diskriminerar eller bryter mot principen om allas lika värde. Detsamma gäller om organisationen rättfärdigar, främjar eller uppmanar till kränkningar av individers grundläggande fri- och rättigheter eller alla människors lika värde.

Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt. Att hävda politiska åsikter genom våld eller andra utomparlamentariska metoder kan aldrig accepteras i ett demokratiskt samhälle. Statsbidrag ska därför inte heller beviljas en organisation som motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Bidrag får inte lämnas till en organisation om den eller någon av dess företrädare, inom ramen för verksamheten,

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Tänk på att ...

- en organisation ansvarar för bl.a. sina
  - företrädare,
  - inbjudna föreläsare,
  - samarbetsorganisationer.

Demokrativillkoret i praktiken

3

Hur tydligt ett demokrativillkor än utformas kan det vara svårt att tillämpa det i praktiken. När det framkommer uppgifter om att en organisation kan ha agerat på ett odemokratiskt sätt kvarstår många frågor, t.ex. vem har agerat och om organisationen kan ställas till svars.

Villkor för statsbidrag gäller för organisationer. Det är därmed en organisations agerande som ska bedömas vid en prövning av demokrativillkoret. Om en organisation har agerat på ett sätt som inte är förenligt med demokrativillkoret, t.ex. genom skrivningar i stadgar, verksamhetsberättelse, verksamhetsplan, på en webbplats eller i andra dokument från organisationen, får bidrag inte lämnas.

Vem har agerat och kan organisationen ställas till svars?

Ska en enskild företrädares övertramp drabba hela organisationen?

Ska organisationen utestängas från bidrag för all framtid?

Ansvar för företrädare

En organisation ansvarar även för sina företrädares agerande. Det är inte alltid självklart vem som kan anses vara företrädare för en ideell verksamhet. Begreppet ”företrädare” avser en organisations legala företrädare, men även andra som på olika sätt företräder organisationen. Företrädare är alltså de som ingår i organisationens förvaltande organ, såsom styrelseledamöter, och personer som har utsetts för att

teckna organisationens firma eller för att ha andra funktioner som t.ex. kassör eller verksamhetsansvarig. Företrädare kan även vara anställda i organisationen eller personer som är utsedda att utföra ett visst uppdrag, t.ex. som ledare vid en idrotts- eller bildningsverksamhet eller en religiös ledare i en församling.

Ansvar för enskilda medlemmar

En organisation ska i normalfallet inte ställas till svars för en enskild medlems agerande. Om agerandet har skett i ett sammanhang där medlemmen har fått i uppdrag att representera organisationen får medlemmen däremot anses företräda organisationen.

Om flera medlemmar vid upprepade tillfällen agerar i strid med demokrativillkoret utan att organisationen vidtar åtgärder, kan det ifrågasättas vilka värderingar organisationen i sig står för och om verksamheten strider mot demokrativillkoret.

Ansvar för inbjudna föreläsare

En organisation har ansvar för de personer som den ger utrymme för inom ramen för sin verksamhet, t.ex. en inbjuden talare eller föreläsare vid en sammankomst som organisationen anordnar. Om det är allmänt känt att en föreläsare agerat på ett sätt som är i strid med demokrativillkoret, t.ex. genom att uttrycka hat mot vissa grupper, och organisationen ändå inbjuder föreläsaren, så måste organisationen anses agera på motsvarande sätt som föreläsaren och uppfyller därmed inte villkoret för bidrag. Vilket ansvar som kan läggas på organisationen måste bedömas utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Hänsyn ska t.ex. tas till om en föreläsare har bjudits in för att delta i en paneldebatt eller i ett sammanhang där enskilda åsikter inte fått stå oemotsagda.

Har föreläsaren fått tala vid organisationernas sammankomster upprepade gånger?

Var föreläsarens åsikter allmänt kända innan hen bjöds in?

Ansvar för samarbetsorganisationer

Vissa organisationer utgörs av ett flertal medlems- eller lokalföreningar. Ibland handlar det om organisationer som har ett nära samarbete med varandra i en riksorganisation. Det kan också vara fråga om ett lösare samarbete mellan enskilda organisationer under en s.k. paraplyorganisation.

En organisation är alltid ansvarig för sina medlems- eller lokalföreningar och för de organisationer som den stödjer ekonomiskt, vidareförmedlar bidrag till eller på annat sätt samarbetar med. Ett agerande av en företrädare för en lokalorganisation ska alltså bedömas som om det vore ett agerande av den centrala organisationen.

Ageranden inom ramen för verksamheten

För att en organisation ska kunna hållas ansvarig för en företrädarens agerande krävs det att agerandet kan kopplas till organisationen och dess verksamhet. Ett agerande som inte har något samband med företrädarens roll eller funktion inom organisationen ska i regel inte utsluta en organisation från bidrag.

Det kan uppkomma gränsdragningsfrågor om ett agerande kan kopplas till organisationen eller inte, t.ex. om en företrädare närvarar i ett extremistiskt sammanhang eller uttrycker sig olämpligt på sociala medier. En bedömning får göras i varje enskilt fall. Personer som har centrala roller i en organisation, t.ex. ordförande eller generalsekretärer, får ofta anses representera organisationen i vidare bemärkelse.

Vilken roll har företrädaren i organisationen som anses ha brutit mot demokrativillkoret?

Vad har företrädaren gjort och i vilket sammanhang?

Bidrag får inte lämnas till en organisation om den eller någon av dess företrädare, inom ramen för verksamheten,

---

- 1.** utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter,
- 2.** diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
- 3.** rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
- 4.** motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Ageranden som strider mot samhällets grundläggande värderingar

4

I det här avsnittet ges konkreta exempel på olika typer av ageranden som omfattas av demokrativillkoret.

1. Utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter

Enskildas rätt till kroppslig integritet och personlig frihet, dvs. skydd mot fysiska och psykiska angrepp, är grundläggande i ett demokratiskt samhälle. En organisation eller en företrädare som utövar våld, tvång eller hot ska inte beviljas statsbidrag. Våldshandlingar som inte medvetet syftar till att kränka, t.ex. om någon använder våld för självförsvar, bör inte diskvalificera för stöd. Detsamma gäller våldsutövning inom idrott eller annan aktivitet där de inblandade gett samtycke, t.ex. boxning.

Exempel på ageranden är när en organisation eller dess företrädare

- använder våld, tvång eller hot för att påverka hur medlemmar röstar vid ett föreningsmöte,
- begränsar enskildas fri- och rättigheter i det offentliga livet genom hot eller ofredande,
- trakasserar medlemmar eller deltagare i en verksamhet genom att t.ex. skicka hotfulla sms,
- använder våld, tvång eller hot för att tysta personer som har en annan åsikt, dvs. begränsar deras möjligheter att använda sin yttrandefrihet.

Kränkningar som inte innefattar våld, tvång eller hot

Kränkningar av enskildas integritet eller personliga frihet innefattar inte alltid våld, tvång eller hot. Om en organisation eller företrädare på något annat otillbörligt sätt kränker enskildas grundläggande fri- och rättigheter ska organisationen inte beviljas bidrag. Med otillbörligt sätt menas t.ex. att vilseleda en person eller att utnyttja en persons utsatta ställning eller belägenhet till följd av ett anställnings- eller lydadsförhållande, sjukdom eller funktionsnedsättning.

Exempel på ageranden är när en organisation eller dess företrädare

- utnyttjar att en person befinner sig i en utsatt situation, t.ex. lever i flyktingskap eller under ekonomiskt svåra förhållanden,
- olovligt fotograferar personer i ett omklädningsrum och kanske även sprider bilderna,
- utsätter medlemmar för sexuella trakasserier,
- begränsar medlemmars fri- och rättigheter genom att upprätthålla ett hedersrelaterat förtryck,
- uppmanar enskilda att inte anmäla misstanke om brott till polis.

Kränkningar av barn

Kränkningar mot barns fri- och rättigheter måste bedömas som särskilt allvarliga. Barn är ofta i en särskilt utsatt ställning, och deltar inte alltid i en förening eller organisation av egen fri vilja. Enligt barnkonventionen är staten skyldig att vidta åtgärder för att skydda barn mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, innefattande sexuella övergrepp.

Exempel på ageranden är när en organisation eller dess företrädare

- hindrar barn från att få den skolgång, hälsovård eller sjukvård som varje barn har rätt till enligt barnkonventionen,
- utövar våld, hot eller tvång eller på annat otillbörligt sätt kränker barn,
- hindrar barn från att få den lek, vila och fritid som varje barn har rätt till enligt barnkonventionen.

2. Diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde

Principerna om icke-diskriminering och alla människors lika värde tillhör de grundläggande fri- och rättigheterna. Dessa uttrycks i regeringsformen, liksom i nationell diskriminerings- och strafflagstiftning. Om en organisation eller dess företrädare diskriminerar enskilda individer eller grupper ska bidrag inte beviljas.

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering på vissa grunder och inom vissa angivna samhällsområden, t.ex. inom arbetsliv, utbildning och allmänna sammankomster. Den definierar också olika former av diskriminering. Lagen kan ge vägledning i bedömningen om huruvida ett visst agerande kan anses vara i strid med demokrativillkoret.

Demokrativillkoret omfattar emellertid även ageranden som faller utanför diskrimineringslagens tillämpningsområde, t.ex. om en organisation inte tillåter medlemmar med viss sexuell läggning. Även ageranden som inte är diskriminerande, men som ändå strider mot principen om alla människors lika värde, utesluter att en organisation beviljas statsbidrag. Ett riktmärke i det avseendet är uttalanden som kan utgöra hets mot folkgrupp. En organisation som har uppfattningar och teorier eller gör uttalanden som skulle kunna bedömas som hets mot folkgrupp överträder uppenbart principen om alla människors lika värde och ska inte vara berättigad till bidrag.

Exempel på ageranden är när en organisation eller dess företrädare

- inte anställer eller utser vissa personer att företräda organisationen eller leda en verksamhet på grund av t.ex. kön, etnisk tillhörighet, trosuppfattning eller sexuell läggning,
- organiserar ett offentligt arrangemang som en konsert, festival eller en utbildning, men exkluderar vissa grupper utifrån t.ex. kön eller etnisk tillhörighet,
- gör uttalanden som utgör hets mot folkgrupp, t.ex. vid ett möte, på sociala medier eller i en studiecirkel,
- anlitar en föreläsare som uttalar sig nedsättande om t.ex. en viss folkgrupp, en viss trosuppfattning eller personer av ett visst kön eller ålder.

SÄRORGANISERING

Inom det civila samhället förekommer ofta organisering som riktar sig enbart till vissa grupper av individer så som kvinnor, ungdomar eller personer med en viss funktionsnedsättning. Sådan särorganisering är ibland nödvändig för att uppfylla syftet med organisationens verksamhet.

Diskrimineringslagen har undantagsregler som innebär att särbehandling kan vara tillåten om det finns ett *berättigat syfte* och om de medel som används är nödvändiga och lämpliga för att uppnå syftet. Verksamheter som bygger på ”religiösa, ideologiska eller värderingsmässiga grunder” är specialfall där särbehandling kan tillåtas. Lagen innehåller också regler om möjlighet till *främjande*, dvs. positiv särbehandling, baserad på t.ex. trosuppfattning, kön eller etnicitet.

Detta innebär att det t.ex. är möjligt att kräva att personer som är anställda av eller företräder en organisation delar dess grundläggande värderingar. Krav kan också ställas på att personer som arbetar med en viss grupp som omfattas av diskrimineringslagstiftningen, själva ska representera denna grupp, t.ex. ha en funktionsnedsättning eller vara transperson.

Undantag för trossamfund

Trossamfund har ett visst utrymme att välja vilka som ska företräda samfundet i egenskap av religiösa ledare eller lärare, även om det innebär särbehandling av t.ex. kvinnor eller homosexuella. Undantaget rör endast samfundets religiösa företrädare och inte vid anställning av övrig personal, val av styrelse eller i sammanhang som inte har med det religiösa utövandet att göra.

Berättigat syfte?

En organisation kan bedriva en verksamhet som enbart riktar sig till en viss grupp av individer om det är legitimt med hänsyn till dess syfte. Det gäller t.ex. en organisation som arbetar för att stärka en viss utsatt grupps rättigheter. I samhället finns ett behov av att kunna skapa

trygga rum för att arbeta med frågor som rör utsatta grupper i samhället, t.ex. hbtq och närståendevåld. Att begränsa tillträdet till organisationen för personer som inte tillhör den grupp som organisationen syftar till att stödja kan inte anses vara diskriminerande.

Särorganisering är alltså endast tillåten om det är legitimt, t.ex. med hänsyn till organisationens syfte. Det innebär att en kvinnojour kan välja att enbart anställa kvinnor för arbete med våldsutsatta kvinnor. Frågan om när särorganisering är legitimt måste också bedömas utifrån syftet med bidraget. Om bidraget syftar till att främja ungas delaktighet i samhället är det inte legitimt att sätta upp regler som utesluter en särskild grupp av unga att delta.

Exempel på berättigad särorganisering

- En kvinnojour som endast accepterar kvinnliga anställda.
- En ungdomsförening som sätter en åldersgräns för medlemskap.
- En organisation som vill bevara och utveckla kulturliv för en viss etnisk grupp och kräver att medlemmarna ska tillhöra denna etniska grupp.

3. Rättfärdigar, främjar eller uppmanar

Det kan förekomma att en organisation eller företrädare understödjer eller försvarar kränkningar av enskildas grundläggande fri- och rättigheter. Sådana ageranden måste uppfattas stå i strid med samhällets grundläggande värderingar. En organisation som rättfärdigar, främjar eller uppmanar till våld, hot eller tvång, eller andra otillbörliga kränkningar av enskildas grundläggande fri- och rättigheter ska därför inte beviljas bidrag. Detsamma gäller en organisation som rättfärdigar, främjar eller uppmanar till diskriminering eller andra överträdelser av principen om alla människors lika värde.

Att rättfärdiga, främja eller uppmana handlar om att försvara, skapa möjligheter för eller underlätta kränkningar, eller om att förmå andra att begå kränkningar. En organisation som har samröre med en annan organisation kan anses rättfärdiga den andra organisationens agerande. Med samröre menas ett formaliserat samarbete, t.ex. att ha gemensam verksamhet eller ett ekonomiskt eller ett idémässigt utbyte. Att ingå i samma samarbets- eller paraplyorganisation är också att betrakta som att ha samröre, vilket kan anses som ett rättfärdigande av organisationens ageranden.

Exempel på ageranden är när en organisation eller dess företrädare

- försvarar våld eller hot mot personer på grund av t.ex. etnisk eller religiös tillhörighet,
- försvarar eller uppmanar till hedersrelaterat våld,
- rättfärdigar, uppmanar eller främjar terrorhandlingar eller våldsbekämpande extremism genom finansiering, rekrytering eller spridande av propaganda,
- rättfärdigar grova kränkningar av mänskliga rättigheter som sker i andra länder t.ex. av en odemokratisk regim, en terrorgrupp eller en stridande part i en konflikt,
- har samröre med, finansierar eller på annat sätt stödjer grupper eller individer som inskränker enskildas grundläggande fri- och rättigheter.

4. Motarbetar det demokratiska styrelseskicket

Staten måste försäkra sig om att statsbidrag inte används i en verksamhet som motarbetar det demokratiska styrelseskicket. Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt. En organisation som begår lagbrott eller använder utomparlamentariska metoder för att uppnå ett politiskt mål kan sägas motarbeta det demokratiska styrelseskicket och ska inte beviljas bidrag.

Begränsning av yttrandefriheten?

Ett villkor om att bidrag inte fördelas till organisationer som motarbetar det demokratiska styrelseskicket ska inte ses som en begränsning av yttrandefriheten. En organisation kan fritt yttra sig i olika frågor, men det offentliga bör inte ge stöd till opinionsbildning som syftar till att underminera demokratins grundläggande principer.

Bedömningen av om en organisation kan anses motarbeta det demokratiska styrelseskicket är i första hand en fråga om vilka metoder en organisation använder för att driva opinion. Att främja våld eller begå lagbrott i syfte att uppnå ett politiskt mål är att motarbeta det demokratiska styrelseskicket. Motarbetar det demokratiska styrelseskicket gör också den organisation som uppmanar sina medlemmar eller allmänheten att inte följa svensk lag, svika medborgliga skyldigheter eller inte rätta sig efter myndigheters bestämmelser.

Exempel på ageranden är när en organisation eller dess företrädare

- utövar terrorism eller att ekonomiskt eller på annat sätt stödja terroristorganisationer,
- begår eller uppmanar till brott mot rikets säkerhet eller mot allmän ordning, som våldsamma aktioner eller sabotage,
- uppmanar, främjar eller genomför aktioner som innebär skadegörelse, olaga intrång eller andra lagbrott,
- angriper myndigheter eller andra samhällsinstitutioner genom dataintrång eller dataattacker,
- medvetet vilseleder eller sprider felaktig information i syfte att underminera demokratin,
- uppmanar sina medlemmar eller allmänheten att inte följa svensk lag, t.ex. genom att uppmana enskilda att fildela eller skattefuska.

BIDRAG FÅR LÄMNAS OM DET FINNS SÄRSKILDA SKÄL

Det civila samhället bygger på ett omfattande frivilligt engagemang. Även en organisation som väljer sina företrädare och samarbetspartners med omsorg kan ha svårt att förutse och förhindra alla ageranden som är i strid med demokrativillkoret.

Om en organisation har brutit mot demokrativillkoret kan den ändå få bidrag om det finns särskilda skäl för det. Vad som utgör särskilda skäl får bedömas av bidragsgivaren i det enskilda fallet. Det ska särskilt beaktas om organisationen tagit avstånd från agerandet. En organisation som inte tar avstånd från ett agerande som strider mot demokrativillkoret, kan i regel inte beviljas bidrag. Det ska också särskilt beaktas om organisationen har vidtagit adekvata åtgärder för att säkerställa att agerandet inte upprepas. Det kan handla om att utesluta en företrädare från organisationen. För riksorganisationer kan det vara nödvändigt att utesluta en medlems- eller lokalförening för att säkerställa att ett agerande inte upprepas.

En organisation ska kunna bättra sig – särskilda skäl

Om en organisation eller en företrädare för organisationen har agerat på ett sätt som strider mot demokrativillkoret får bidrag ändå lämnas till organisationen om det finns särskilda skäl.

Vid bedömningen ska särskilt beaktas om organisationen tagit avstånd från agerandet och vidtagit adekvata åtgärder för att säkerställa att det inte upprepas.

Om agerandet upprepas?

Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl bör det beaktas vilka möjligheter organisationen haft att förebygga agerandet. En organisation som vid ett enstaka tillfälle inbjudit en föreläsare som uttalat sig på ett sätt som strider mot demokrativillkoret, bör ändå kunna få bidrag om den tydligt tar avstånd från den uppfattning som föreläsaren framfört. Om agerandet upprepas, t.ex. om en föreläsare som uttalat sig i strid med demokrativillkoret bjuds in vid upprepade tillfällen, bör organisationen däremot inte kunna undgå ansvar genom att i efterhand ta avstånd från uttalandena. Den har i ett sådant fall haft möjlighet att förhindra agerandet.

Andra omständigheter då det kan finnas särskilda skäl att bevilja bidrag

Vid bedömningen av om det kan anses föreligga särskilda skäl bör bidragsgivaren beakta hur allvarligt agerandet bedöms vara. Vid allvarliga ageranden, t.ex. främjande av terrorism eller utövande av våld med hatmotiv, kan det normalt inte anses föreligga särskilda skäl.

Om ett flertal företrädare eller medlemsorganisationer agerat på ett otillåtet sätt eller om styrelsen eller en övervägande majoritet av medlemmarna har ställt sig bakom agerandet bör det inte heller finnas särskilda skäl att bevilja bidrag.

Har organisationen visat tydligt att den tar avstånd från agerandet?

Har den vidtagit åtgärder för att agerandet inte ska upprepas?

Hur länge ska organisationen stå till svars?

En prövning av om en organisation uppfyller demokrativillkoret får göras vid varje beslutstillfälle utifrån vad som då kan anses ligga organisationen till last. Hur lång tid en överträdelse av demokrativillkoret bör ligga organisationen till last är en bedömningsfråga. Det går inte att sätta några fasta tidsgränser eftersom det beror på vad överträdelsen består i. Organisationens ställningstaganden kring agerandet liksom vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att det inte upprepas, måste också beaktas.

En enstaka överträdelse av demokrativillkoret bör inte självklart utesluta organisationen från bidrag för all framtid. Allvarliga överträdelser måste dock få långsiktiga konsekvenser. Demokrativillkoret är till för att skydda enskilda individer mot kränkningar och upprätthålla bidragens legitimitet. Till exempel finansiering av terrorism eller utövande av våld med hatmotiv kan innebära att en organisation inte bedöms uppfylla demokrativillkoret trots att överträdelsen har skett lång tid tillbaka.

Tänk på att ...

---

en organisation kan behöva granskas vid flera olika tillfällen, t.ex. när

- en ansökan kommer in,
- uppföljning eller utvärdering görs,
- tips kommer från t.ex. allmänheten eller föreningsmedlemmar,
- misstanke uppstår, t.ex. på grund av nyhetsrapportering eller utspel i sociala medier,
- stickprov görs.

Att granska om en organisation och dess verksamhet uppfyller demokrativillkoret är en viktig del av bidragsgivningen. Hur granskningen av ansökningar genomförs varierar mellan olika bidragsgivare.

En del bidragsgivare fördelar bidrag till ungefär samma organisationer från år till år. Andra tar emot och hanterar ansökningar från många olika organisationer och fler tillkommer löpande. Det är därför inte möjligt för alla bidragsgivare att tillämpa samma metoder i granskningsförfarandet. Det som beskrivs här ska ses som allmänna rekommendationer för hur en granskning kan gå till.

En första granskning

När en ansökning inkommer görs en första granskning. Hur djupgående den bör vara beror på om bidragsgivaren känner till organisationen sedan tidigare. Först och främst granskas beslutade dokument i organisationen såsom stadgar, årsmötesprotokoll och programförklaringar. En del bidragsgivande myndigheter och organisationer kräver även att organisationen i ansökan intygar att verksamheten inte strider mot demokrativillkoret. Flera kommuner och regioner genomför någon form av introduktion för nya föreningar som söker bidrag i syfte att förklara de villkor som gäller. Genom dialog och samtal med föreningen kan eventuella frågeställningar kring uppställda villkor lösas. Med en sådan ordning kan bidragsgivare och organisationer bygga upp tillit och ett ömsesidigt förtroende.

Ambitionsnivån i granskningen måste alltid ställas mot bidragets storlek och tillgängliga resurser. En omfattande granskning av samtliga

ansökande organisationer låter sig av resursskäl inte göras. En sådan granskning kan dessutom upplevas som en onödig inskränkning av organisationers oberoende och självständighet.

Utökad granskning

Om organisationen är ny för bidragsgivaren eller om det finns anledning att misstänka brister i demokratihänseende, kan det finnas skäl för en utökad granskning. Det kan t.ex. röra sig om uppgifter som framkommit i nyhetsmedier eller sociala medier. Det kan även ha kommit tips från allmänheten eller organisationens medlemmar. En utökad granskning kan också föranledas av att det upptäcks att organisationen har lämnat oriktiga uppgifter.

Om en för bidragsgivaren tidigare känd organisation har ändrat sina stadgar kan det också finnas anledning att utöka granskningen. En del bidragsgivare kallar sådana utökade granskningar för uppföljningar.

Vid en utökad granskning kan det vara meningsfullt att undersöka webbsidor och sociala medier som är kopplade till organisationen, samt om den eller dess företrädare förekommer i nyhetsrapportering. Handläggaren kan också be om referenser från myndigheter, kommuner, organisationer eller personer som kan ha kännedom om organisationen.

Dokument som kan ingå i en granskning

- stadgar,
- årsmötesprotokoll,
- verksamhetsberättelse,
- ekonomisk redovisning,
- övriga policydokument,
- föreningens webbsida,
- sociala medier,
- nyhetsrapportering.

För att få bättre kunskap om organisationen kan handläggaren kontakta dess företrädare direkt och även besöka organisationen eller någon av dess verksamheter.

Även i utvärderingar av utbetalade bidrag kan det vara rimligt att ta upp frågor som rör demokrativillkoret.

Återkommande granskningar

Utöver den granskning som sker vid ansökningstillfället kan bidragsgivaren också ta fram rutiner för att göra återkommande granskningar. Det kan vara motiverat att regelbundet göra mer djupgående granskningar. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) gör t.ex. granskningar av varje organisation vart tredje år.

Ett annat sätt är att välja ut verksamheter som bedöms vara riskfyllda, t.ex. mot bakgrund av att organisationen är ny eller bidraget avser stora belopp. Ytterligare ett alternativ är att välja vilka organisationer som ska granskas genom stickprov. Det är viktigt att valet av verksamheter eller organisationer som ska granskas djupare sker på relevanta och icke-diskriminerande grunder.

Ett kompletterande arbetsätt är att de organisationer som i en ansökan eller redovisning visar på förändringar jämfört med beslut under tidigare bidragsår väljs ut för fördjupad granskning.

Rutiner kring fördjupad granskning under handläggning och uppföljning kan bli ett viktigt verktyg i kvalitetsarbetet. Efterkontroller i form av stickprov kan bidra till att säkerställa att rutiner, instruktioner och krav på dokumentation har följts och att rätt bidragsbeslut har fattats.

Vilka rutiner har vi i dag?

Hur väljer vi ut de organisationer som ska granskas på djupet?

Vilka förändringar kan vi behöva göra för att ha kvaliteten och därigenom säkerställa att alla organisationer som får bidrag uppfyller demokrativillkoret?

Vem ansvarar för att visa att villkoren är uppfyllda?

Huvudregeln är att den som ansöker om ett bidrag ska visa att samtliga villkor för bidraget är uppfyllda. Detta gäller även demokrativillkoret. Den ansökande organisationen ska ge in alla handlingar och lämna de upplysningar som är relevanta för prövningen, t.ex. stadgar, årsmötesprotokoll och verksamhetsberättelse. Ibland krävs att sökanden intygar i ansökan att verksamheten är förenlig med demokrativillkoret. En organisation som intygar detta och det av inkomna handlingar inte framgår annat, får antas uppfylla demokrativillkoret.

När misstanke uppstår

Om en bidragsgivare under handläggningstiden får information om att en organisation brister angående demokrativillkoret, bör organisationen ges tillfälle att bemöta uppgifterna. Det kan också vara aktuellt att begära in kompletteringar från organisationen.

Bidragsgivaren bör i så stor utsträckning som möjligt konkretisera den omständighet eller det agerande som organisationen lastas för. Det kan vara svårt för en organisation att bemöta mer allmänna påståenden om brister i förhållande till demokrativillkoret.

Om en organisation inte kan eller vill bemöta uppgifter som utsluter organisationen från bidrag, kan bidragsgivaren bedöma att organisationen inte har visat att den uppfyller demokrativillkoret.

Om det kommer till beslut om att stoppa utbetalningar av ett beviljat bidrag eller återkräva bidrag, ligger det alltid på bidragsgivaren att visa på vilket sätt en organisation inte uppfyller demokrativillkoret.

Kan vi vara tydligare i vår kommunikation med bidragssökande organisationer när en misstanke uppstår om att deras verksamhet strider mot demokrativillkoret?

Bidragsgivaren ska inte avgöra om ett brott begåtts

Ett agerande som strider mot demokrativillkoret skulle i vissa fall kunna vara brottsligt. Bidragsgivaren ska aldrig bedöma eller uttala sig om huruvida en företrädare gjort sig skyldig till ett brott. En bidragstagare kan däremot själv välja att göra en polisanmälan i fall vid misstanke om brott. Om en företrädare för en organisation har dömts för brott, t.ex. för hets mot folkgrupp, finns det dock inga hinder för att domen beaktas vid bedömningen av om demokrativillkoret är uppfyllt.

Kravet på demokratisk uppbyggnad

Det är vanligt att bidragsgivare ställer krav på att en förening är organiserad enligt traditionell föreningsdemokrati. Att enskilda medlemmar har möjlighet att delta i och påverka en förening och dess verksamhet kan innebära ett visst skydd mot att föreningen agerar odemokratiskt, men det är ingen garanti.

Vid bedömningen av om demokrativillkoret är uppfyllt är det viktigt att komma ihåg att en förening, trots att den är demokratiskt uppbyggd, mycket väl kan agera i strid med samhällets grundläggande värderingar.

Enligt rättspraxis ska en ideell förening ha antagit stadgar som är så fullständiga att åtminstone namnet på föreningen, ändamålet och verksamheten framgår. Dessutom bör stadgarna reglera hur beslut fattas, hur föreningen företräds, hur ansvar kan utkrävas, hur stadgarna kan ändras och vad som krävs för att upplösa föreningen. Den ska ledas av en styrelse som sköter föreningens angelägenheter för medlemmarnas räkning. I en medlemsorganisation ska medlemskapet vara öppet och alla medlemmar ska kunna påverka verksamheten och kunna ställa styrelsen till svars.

Konventionsstaterna är skyldiga
att avskaffa all diskriminering av kvinnor
samt vidta lämpliga åtgärder för att främja
jämställdhet mellan könen.

FN:s konvention om avskaffande
av all slags diskriminering av kvinnor från 1979

Exempel på hur demokrativillkoret kan granskas

6

Här följer några exempel på hur granskning kan gå till vid bedömning av om organisationer uppfyller demokrativillkoret eller inte. Fallen är fiktiva.

Odemokratiskt uttalande

En idéburen och demokratiskt uppbyggd riksorganisation med hundratals medlemmar och flera medlemsorganisationer ansöker om organisationsbidrag för att genomföra lägerverksamheter och överlevnadskurser.

En granskning av organisationens hemsida visar att ordföranden för en av dess medlemsorganisationer har uttalat att de strävar efter att skapa en "nationalsocialistisk ledarstat". Bidragsgivaren ställer frågor om detta och får till svar att varje medlemsorganisation måste stå för sin egen ideologi. Organisationen vidtar dock inga åtgärder för att t.ex. utesluta medlemsorganisationen. Bidragsgivaren bedömer att medlemsorganisationen har åsikter som är diskriminerande och som strider mot principen om alla människors lika värde. Även om riksorganisationen inte står bakom medlemsorganisationens åsikter, kan den genom sitt samröre anses *rättfärdiga* åsikterna, särskilt då den varken tagit avstånd från eller uteslutit medlemsorganisationen.

- ▶ Bidragsgivaren bedömer att agerandet omfattas av den tredje punkten i demokrativillkoret, och att det inte finns några särskilda skäl för att bevilja riksorganisationen bidrag.

Stöttat våldsamt aktion

En djurrättsorganisation ansöker om projektbidrag för sin ungdomsverksamhet. Organisationen är enligt stadgarna demokratiskt uppbyggd och tar uttryckligen avstånd från våldsamma och olagliga manifestationer.

Bidragsgivaren hittar information i medierna om att en medlem i organisationen deltagit vid en våldsamt aktion mot en minkuppfödare. Byggnader utsattes för bl.a. hotfullt klotter och flera minkar släpptes ut.

När bidragsgivaren ställer frågor till organisationens företrädare tar dessa avstånd från aktionen, men säger också att det som medlemmar gör på sin fritid inte kan vara organisationens ansvar. Det framkommer dock vid fördjupad granskning att organisationen har betalat medlemmens resor till minkfarmen och att en styrelseledamot på sociala medier har uttryckt sitt stöd för aktionen.

- ▶ Bidragsgivaren bedömer att organisationen främjat och rättfärdigt kränkningar av en enskild persons grundläggande fri- och rättigheter samt motarbetat det demokratiska styrelseskicket, vilket strider mot tredje och fjärde punkten i demokrativillkoret. Det finns inga särskilda skäl för att bevilja bidrag.

Odemokratiska företrädare

En bidragsgivare får ett tips från allmänheten om att en organisation som har beviljats bidrag inte har genomfört ett årsmöte, trots att den uppgett detta.

Bidragsgivaren kontaktar några av organisationens företrädare för att få information. En styrelseledamot bekräftar att årsmötet inte har ägt rum. Dessutom berättar flera medlemmar att personer i styrelsen med hot om uteslutning vid tidigare möten tvingat medlemmar att rösta för vissa förslag.

- ▶ Organisationen vill inte kännas vid uppgifterna, men bidragsgivaren bedömer att de uppgifter som framkommit visar att organisationen brister i demokratisk uppbyggnad eftersom den har fabricerat ett protokoll över ett årsmöte som inte har ägt rum. Organisationen företrädare har hotat medlemmar och alltså agerat i strid med första punkten i demokrativillkoret. Organisationen uppfyller därmed inte villkoren för bidrag och bedöms vara återbetalningsskyldig.

Antirasism utan våld?

En antirasistisk organisation ansöker om projektbidrag för att genomföra en musikfestival. Organisationen har medlemmar över hela landet och genomför många olika aktiviteter, som seminarier, utbildningar och offentliga manifestationer mot rasism. Vid eftersökningar på internet uppmärksammar bidragsgivaren att det har förekommit våld vid en demonstration arrangerad av organisationen.

Bidragsgivaren ber organisationen att bemöta uppgifterna. Den bekräftar att många medlemmar var våldsamma vid demonstrationen, men att händelsen inträffade för flera år sedan. Sedan dess har styrelsen bytts ut och den nuvarande ordföranden har i medlemstidningen fördömt det som skedde och uttalat att våld aldrig får accepteras i arbetet mot rasism.

- Bidragsgivaren bedömer att organisationen har agerat på ett sätt som strider mot demokrativillkoret, men att organisationen har tagit avstånd från agerandet och även har vidtagit åtgärder för att säkerställa att detta inte ska upprepas. Det finns därför särskilda skäl för att bevilja bidrag.

Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person.

1 kap. 2 § regeringsformen

Avgöranden avseende demokrativillkor

7

Det finns ett antal fall där tidigare gällande demokrativillkor har prövats. Det har gällt villkor om att en organisation i sin verksamhet ska respektera demokratins idéer.

Här ger vi några exempel, varav ett är ett bidragsärende från en kommun, där ett påstått odemokratiskt agerande har hanterats. Övriga beslut som redovisas har fattats av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, vilken är den enda statliga myndighet som har fattat beslut om att avslå ansökningar med hänvisning till att den sökande organisationens verksamhet varit i strid med demokratins idéer. Några av dessa beslut har överklagats och prövats i domstol.

Förening tog inte avstånd från rasism

Eskilstuna kommun upptäckte att en förening som fått bidrag av kommunen uttryckte sig rasistiskt på sin hemsida. Föreningen hade bl.a. skrivit ”så kallade medborgare”, ”löss” och ”efter sedvanligt tjafs med personer från den här kulturen”.

Kommunen beviljade inte föreningen bidrag, men gav föreningen möjlighet att återfå bidrag under förutsättning att den tog avstånd från uttalandena och försäkrade att den person som fällt dessa inte i fortsättningen skulle få företräda föreningen. Kommunen ställde också krav på att föreningen skulle arbeta med sin värdegrund och inkomma med en åtgärdsplan.

Föreningen ville dock inte ta avstånd från uttalandena och efter ett nämndbeslut stängdes därför föreningen av från bidrag.

Vägrade ta kvinna i hand

En företrädare för en organisation vägrade att hälsa på en kvinna genom att ta henne i hand. En fråga väcktes om huruvida detta innebar att organisationen inte uppfyllde villkoret om att den i sin verksamhet ska respektera demokratins idéer.

MUCF:s utredning visade att det inte förekom diskriminering av kvinnor i organisationens styrande dokument. Kvinnor innehade också styrelseposter och även i övrigt samma rättigheter som män inom organisationen.

I MUCF:s prövning av bidragsansökan ansågs det sätt som en av organisationens företrädare hälsade på inte innebära att organisationens verksamhet stred mot demokratins idéer.

MUCF 2016-10-20 dnr 0566/16.

Generaliserande omdömen i ett idéprogram

MUCF avslog en organisations bidragsansökan på grund av att innehållet i dess idéprogram inte ansågs vara förenligt med respekten för alla människors lika värde och demokratins idéer.

Förvaltningsrätten uttalade senare att det inte strider mot demokratins idéer att förespråka en restriktiv invandring. Däremot ansågs organisationens verksamhet inte vara förenlig med demokratins idéer eftersom idéprogrammet innehöll generaliserande omdömen om invandrare och skrivningar om att invandring utgjorde ett hot mot den nationella gemenskapen. Kamrarrätten gjorde senare samma bedömning som förvaltningsrätten och organisationen beviljades inte bidrag.

MUCF 2016-12-16 dnr 1255/16, Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 23 maj 2017 i mål nr 193-17 och Kamrarrätten i Stockholms dom den 26 januari 2018 i mål nr 3762-18.

Nedsättande uttalanden

En organisations styrelsemedlem gjorde offentligt nedsättande uttalanden om, och uppmanade till våld mot, en viss etnisk grupp. MUCF prövade om bidrag skulle återkallas då man ansåg att uttalandena kunde betraktas som oförenliga med villkoret om att organisations verksamhet inte får strida mot demokratins idéer.

Organisationen uteslöt styrelsemedlemmen och fördömde uttalandet offentligt. Den kontaktade och framförde också en ursäkt till företrädare för den etniska grupp som pekats ut i uttalandet. Dessa åtgärder ansåg MUCF vara tillräckliga för att inte återkräva bidraget. Det beviljade bidraget återkrävdes dock ändå eftersom organisationen ansågs ha lämnat oriktiga uppgifter gällande sitt medlemsantal.

MUCF 2016-10-20 dnr 0755/16.

Uteslutning efter spridning av propaganda

MUCF genomförde en utökad granskning av en organisation som under flera år mottagit bidrag. Det framkom då bl.a. att företrädare för organisationens medlemsföreningar hade delat våldsbejakande islamistisk propaganda i sociala medier och att en av organisationens företrädare stridit i Syrien för våldsbejakande extremister.

MUCF bedömde att agerandet inte var förenligt med demokrati-villkoret och att organisationen inte i tillräckligt hög grad hade tagit avstånd från eller problematiserat agerandena. Bidragsansökan avslogs och beslut fattades om återkrav av utbetalda medel. Förvaltningsrätten upphävde dock MUCF:s beslut. Domstolen fann att merparten av medlemsföreningarnas och de förtroendevaldas åsikter och ageranden som påvisats i MUCF:s utredning stod i strid med demokratins idéer, men att organisationen genom att utesluta företrädarna hade agerat på ett sådant sätt att den inte kunde lastas för dessa.

MUCF 2018-04-11 dnr 1439/16 och 0987/15, Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 1 februari 2019 i mål nr 9821-18.

Föreningstidskrift använde rasistiska begrepp

En organisation finansierade och distribuerade en tidskrift som utmålade en religiös grupp som en samhällsfara och använde rasistiska begrepp om mörkhyade personer. Tidskriften distribuerades tillsammans med organisationens medlemstidning. En av organisationens styrelsemedlemmar var redaktör för tidskriften.

Organisationens koppling till tidskriften ansågs av MUCF vara sådan att det som publicerats var relevant för bedömningen av organisationens rätt till bidrag. Organisationen hade inte tagit avstånd från publiceringarna eller vidtagit några andra åtgärder vilket innebar att verksamheten ansågs strida mot demokratins idéer. Organisationens ansökan om bidrag avslogs.

MUCF 2018-01-25 dnr 1525/17 och Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 9 november 2018 i mål nr 3749-18.

Rättfärdigande av odemokratiska rörelser i andra länder

En organisation ansökte om bidrag, men fick avslag av MUCF med anledning av att organisationens ordförande hade hållit tal vid 40-årsfirandet av rörelsen PKK:s grundande. Eftersom PKK av Sverige och EU betraktas som en terroristorganisation, ansåg MUCF att medverkan vid firandet innebar att organisationens verksamhet var i strid med demokratins idéer.

Förvaltningsrätten avslog organisationens överklagande och uttalade bl.a. att ordföranden, med hänsyn till sin ställning inom organisationen, ansågs ha närvarat inte endast i egenskap av privatperson utan även som representant för organisationen.

Mot bakgrund av evenemangets syfte bedömdes ordförandens närvaro och insats ge anledning att ifrågasätta organisationens inställning till demokratiska principer utifrån villkoren för att uppbära statsbidrag. Organisationen beviljades inte bidrag.

MUCF 2018-01-25 dnr 1436/17 och Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 9 november 2018 i mål nr 3503-18.

Statens offentliga utredningar 2019

Kronologisk förteckning

---

1. Santiagokonventionen mot organhandel. S.
2. Ingen regel utan undantag – en trygg sjukförsäkring med människan i centrum. S.
3. Effektivt, tydligt och träffsäkert – det statliga åtagandet för framtidens arbetsmarknad. A.
4. Framtidsval – karriärvägledning för individ och samhälle. U.
5. Tid för trygghet. A.
6. En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan. U.
7. Skogsbränderna sommaren 2018. Ju.
8. Kamerabevakning i kollektivtrafiken – ett enklare förfarande. Ju.
9. Privat initiativrätt – planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning. N.
10. Stöd för validering eller kompetensåtgärder i samband med korttidsarbete. Fi.
11. Biojet för flyget. M.
12. Nya befogenheter på konsumentskyddsområdet. Fi.
13. Agenda 2030 och Sverige: Världens utmaning – världens möjlighet. Fi.
14. Ett säkert statligt ID-kort – med e-legitimation. Ju.
15. Komplementär och alternativ medicin och vård – säkerhet, kunskap, dialog. S.
16. Ny kärntekniklag – med förtydligt ansvar. M.
17. Bebyggelse- och transportplanering för hållbar stadsutveckling. N.
18. För flerspråkighet, kunskapsutveckling och inkludering. Modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål. U.
19. Belastningsregisterkontroll i arbetslivet – behovet av utökad författningsstöd. A.
20. Stärkt kompetens i vård och omsorg. S.
21. Effektivt investeringsfrämjande för hela Sverige. UD.
22. Sveriges miljöövervakning – dess uppgift och organisation för en god miljöförvaltning. M.
23. Styrkraft i funktionshinderspolitiken. S.
24. Stärkt integritet i idrottens antidopningsarbete. Ku.
25. Genomförande av ändringar i utstationeringsdirektivet. A.
26. Organbevarande behandling för donation. S.
27. Rasistiska symboler. Praxisgenomgång och analys. Ju.
28. Komplementär och alternativ medicin och vård – ny lagstiftning. S.
29. God och nära vård. Vård i samverkan. S.
30. Moderna tillståndprocesser för elnät. I.
31. F-skattesystemet – en översyn. Fi.
32. Straffrättsligt skydd för barn som bevittnar brott mellan närstående samt mot uppmaning och annan psykisk påverkan att begå självmord. Ju.
33. Ökad statlig närvaro i Härnösand. Fi.
34. Förbättrat skydd för totalförsvaret. Fö.
35. Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället.
+ Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället. Vägledning för handläggare. Ku.

Statens offentliga utredningar 2019

Systematisk förteckning

Arbetsmarknadsdepartementet

Effektivt, tydligt och träffsäkert
– det statliga åtagandet för framtidens
arbetsmarknad. [3]

Tid för trygghet. [5]

Belastningsregisterkontroll i arbetslivet
– behovet av utökad författningsstöd.
[19]

Genomförande av ändringar i
utstationeringsdirektivet. [25]

Finansdepartementet

Stöd för validering eller kompetensåtgärder
i samband med korttidsarbete. [10]

Nya befogenheter på
konsumentskyddsområdet. [12]

Agenda 2030 och Sverige: Världens
utmaning – världens möjlighet. [13]

F-skattesystemet – en översyn. [31]

Ökad statlig närvaro i Härnösand. [33]

Försvarsdepartementet

Förbättrat skydd för totalförsvaret. [34]

Infrastrukturdepartementet

Moderna tillståndprocesser för elnät. [30]

Justitiedepartementet

Skogsbränderna sommaren 2018. [7]

Kamerabevakning i kollektivtrafiken
– ett enklare förfarande. [8]

Ett säkert statligt ID-kort
– med e-legitimation. [14]

Rasistiska symboler. Praxisgenomgång
och analys. [27]

Straffrättsligt skydd för barn som
bevittnar brott mellan närstående
samt mot uppmaning och annan
psykisk påverkan att begå självmord.
[32]

Kulturdepartementet

Stärkt integritet i idrottens antidopnings-
arbete. [24]

Demokrativillkor för bidrag till civil-
samhället.
+ Demokrativillkor för bidrag till
civilsamhället. Vägledning för hand-
läggare. [35]

Miljö- och energidepartementet

Biojet för flyget. [11]

Ny kärntekniklag
– med förtydligt ansvar. [16]

Sveriges miljöövervakning
– dess uppgift och organisation
för en god miljöförvaltning. [22]

Näringsdepartementet

Privat initiativrätt – planintressentens
medverkan vid detaljplaneläggning. [9]

Bebyggelse- och transportplanering för
hållbar stadsutveckling. [17]

Socialdepartementet

Santiagokonventionen mot organhandel. [1]

Ingen regel utan undantag – en trygg
sjukförsäkring med människan i
centrum. [2]

Komplementär och alternativ medicin och
vård – säkerhet, kunskap, dialog. [15]

Stärkt kompetens i vård och omsorg. [20]

Styrkraft i funktionshinderspolitiken. [23]

Organbevarande behandling för donation.
[26]

Komplementär och alternativ medicin
och vård – ny lagstiftning. [28]

God och nära vård. Vård i samverkan. [29]

Utbildningsdepartementet

Framtidsval – karriärvägledning för individ och samhälle. [4]

En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan. [6]

För flerspråkighet, kunskapsutveckling och inkludering. Modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål. [18]

Utrikesdepartementet

Effektivt investeringsfrämjande för hela Sverige. [21]

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Andréa Marieanna Arlene, Ström	2020-02-18
BIRGIT, MARKLUND BEIJER	2020-02-18